

ALBINA

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU, P. Gârboviceanu. G. Coșbuc. Gen. P. V. Năsturel,
Gh. Adamescu, I. Otescu, P. Dulfu. V. S. Moga. N. Nicolaescu,
Gr. Teodossiu, C. C. Pop.-Tașcă

Abonamentul în țară pe an . . . lei 5 | Abonam. în străinătate pe an 8 lei
" " " " 6 luni " 3 | Un număr . . . . . 15 bani
Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard

Redacțiunea își rezervă dreptul ca, din articolele ce nu se vor putea publica în întregime, să dea numai extrase sau rezumate.

SUMARUL:

I. Kalinderu, O trebuință.
„Albina”, Pășim eu încredere.
P. Dulfu, Făt-frumos. (Poezie).
Sofia Nădejde, Mângăierea.
Gh. Adamescu, Cărțile pentru popor.
Obiceiuri la mahomedanii din Tripolis.
Dela frați: Centenarul Seminarului din Sibiu.
I. Dragoslav, Povestea Zambilei.
M. N. Popescu, Cum să-mi crească copilul: Dragostea de natură. — Distracții.
V. S. Moga, Cronica agricolă și comercială: Foloasele expozițiilor;
Starea timpului și a recoltelor; Târgurile noastre; Târgurile streine.

DIN ZIARE ȘI REVISTE:

Pentru cei ce scriu mult.

ILUSTRAȚIUNI:

De pe tablourile lui N. Grigorescu: *La Vitré*; — *Sub ploaie de flori*. —
Vederi din București: *Banca Națională*; — *Piața teatrului*; — *Strada Ke-*
gală. — Ghicitoare: *Unde e negustorul?* — Tipuri din București: *Vânzător*
de haine vechi; *Preocupet vânzător de pește*.

ACTIVITATEA SOCIALĂ A PREOȚILOR ȘI INVĂȚĂTORILOR:

I. Bobeiu, Raport asupra cursului de lucru manual dela Câmpulung.
D. M. Cădere, Raport asupra excursiei pe Dunăre a absolvenților școala-
lor secundare.
Cursuri cooperative în Bavaria.
Z. Georgescu, Raport asupra expoziției de țesături dela Cassa Școalelor.

O TREBUINȚĂ

Progresul și răspândirea culturii sunt o trebuință de căpetenie a Statelor.

În țările democratice, mai cu seamă, în cari poporul se cărmuește prin aleșii săi, trebuie să fie toți luminați, pentrucă fiecare are drepturi de exercitat și datorii de împlinit. Drepturile și datorii acestea cerând anumite cunoștințe, fiecare are dar nevoie de învățătură, care să-l călăuzească la îndeplinirea lor spre binele patriei.

Ca învățătură se consideră îndeobște aceea care se dă în școale. Tot învățătură este însă și cea pe care o dobândește cineva singur, prin citire și observație, de oarece nu toți au norocul să urmeze mulți ani la școală sau să facă studii înalte. Și, prin această învățătură, nu se capătă numai cunoștințe generale, ci și speciale, adică acelea prietoare la îndeletnicirea fiecăruia.

Totul e, deci, ca omul să fie iubitor de carte, căci numai înarmat bine cu învățătură poate răsbate mai cu ușurință prin lumea aceasta de luptă pentru viață.

Omenirea a ajuns la un mare grad de des-

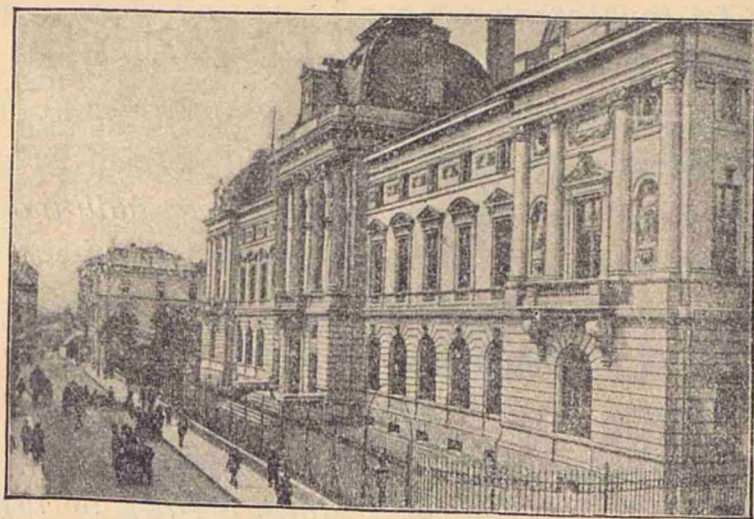
voltare. Sunt țări unde nimeni nu se mai miră azi, când vede că un simplu muncitor știe, nu numai să scrie, dar cetește în timpul liber cărți și reviste folositoare. De aceea, activitatea „**Albinei**“ este din cele mai salutare și merită tot sprijinul!

Cât pentru noi, din *Comitetul Revistei*, cari de 14 ani împliniți ne străduim cu scoaterea și îmbunătățirea ei cât mai mult, cea mai mare bucurie sufletească ce simțim, e să vedem sporind numărul doritorilor de lumină.

Ion Kalinderu.

VEDERI DIN BUCUREȘTI

Banca Națională

PĂȘIM CU ÎNCREDERE

Cu numărul de față intrăm în al cincisprezecelea an. Privind în trecut și reamintindu-ne greutățile cu cari am avut de luptat în cei 14 ani de când apărem, ni se umple inima de bucurie, că am avut tăria de a ne ridica pe deasupra tuturor piedicilor și am înlăptuit aceea ce eră o nevoie de mult simțită, umplând un mare gol în educația noastră populară.

Cetind tabla materiilor cuprinse în fiecare din cei 14 ani, oricine poate să se încredințeze, că punând mai presus de orice binele poporului, am atins toate chestiunile folositoare lui, dându-i povețe sănătoase. Am fost propoveditorii băncilor populare, a tovarășiilor sătești, a câmpurilor de experiență, a grădinelor școlare. Bucuria noastră este cu atât mai mare cu cât ceea ce acum 14 ani îndemnam a se face astăzi sunt înlăptuite. Încrederea ce am știut să insuflăm cititorilor noștri ne este mângâiere și cu mulțumire vedem cum sute de abonați ne cer sfaturi în afacerile lor personale, la cari cu plăcere răspundem. N'am cruțat nici osteneală, nici sacrificii bănești, pentru ca an cu an să aducem îmbunătățiri revistei noastre.

Ne-am adresat tutulor mănuiitorilor condeului pentru a ilustra cu lucrările lor meșteșugite, paginile revistei. Pic-tori de seamă ca Costin Petrescu, Obedeanu și alții, ne-au dat lucrări originale pe cari le-am reprodus în tablouri colorate și le-am dat gratuit abonaților noștri. În dorul de a pune o citire sănătoasă în mâinile elevilor și absolvenților școlilor sătești, deși abonamentul de 5 lei pe an eră destul de mic, totuși l-am redus pentru ei la 4 lei pe an. Atunci când d-l Spiru Haret, fostul Ministru al Instrucțiunii, a voit să înființeze un *buletin*, în care să se consemneze activitatea socială a preoților și învățătorilor, am luat asupra-ne să adăogăm la fiecare număr 16 pagine în acest scop și deși prin aceasta paginile revistei sporeau dela 32 la 48, totuși am lăsat abonamentul neschimbat. Înființând revista «*Albina*» n'am urmărit câștiguri morale sau materiale, pentru noi, ci ne-am devotat unui ideal: *educația sănătoasă a poporului nostru*. Numărul cel mare al cititorilor revistei este dovada cea mai bună că am ales bine calea pe care mergem de 14 ani.

Fără să ținem socoteală de invidia unora, de reaua voință a altora, ne-am urmat fără sgomot drumul, și fără reclame, tobe și surle, am ajuns să facem din revista noastră, publicația cea mai răspândită astăzi la sate. Mândri de a munci pentru ridicarea culturală și economică a popoului de jos, avem ca sfântă datorie să ne dăm toată puterea și priceperea noastră în atingerea acestui scop.

Dar dacă cu mari greutateți am avut de luptat, nu este mai puțin adevărat că avem mângâierea de a face o constatare din cele mai frumoase. *Toți oamenii de seamă ai țării, acei cari sunt chemați a duce carul Statului, ne-au fost și ne sunt puternici sprijinitori.*

Poate că nicaieri ca la revista noastră nu s'au văzut miniștri din toate partidele politice, dând cu toată inima tot concursul lor material și moral.

De aceea nemărginita recunoștință trebuie să păstrăm domnilor: Spiru Haret, înființatorul revistei, P. Carp, C. Arion, Take Ionescu, Dr. C. Istrate, E. Costinescu, D. Nenițescu, Al. Constantinescu, I. Lahovari, I. Grădișteanu, Barbu Delavrancea, M. Vlădescu, etc., etc., cari în calitate de miniștri, apreciind străduințele noastre, ne-au încurajat și ne-au sprijinit.

Suntem datori cu acest prilej să aducem prinusul nostru de recunoștință Direcțiunii generale a poștelor și tutulor funcționarilor ei, cari au îmbrățișat cu căldură revista și ne-au dat și ne dau tot sprijinul lor, făcând ca ea să se distribue foarte regulat, ceea ce a contribuit mult la răspândirea ei. Asemenea mulțumim tutulor instituțiilor cari ne dau puternicul lor sprijin; iar Inalților ierarhi, cucernicilor preoți, învățătorilor și tutulor persoanelor cari au luat asupra-le răspândirea revistei, le mulțumim și-i încredințăm că vom face tot ce ne va sta prin putință, ca prin noi îmbunătățiri ce vom aduce revistei să merităm încrederea ce ne-au acordat.

Pășim dar cu încredere în noul an, asigurând pe numeroșii noștri sprijinitori și cititori că vom face și în viitor toate sacrificiile pentru ca revista să devie din ce în ce tot mai bogată, atât ca conținut cât și ca ilustrațiuni, așa că ea să fie privită cu drag de ori și ce Român, fără deosebire de vederi. Grijă noastră de căpetenie va fi ca ea să fie tovarăș nedespărțit și sfătuitor harnic aceloră în vederea cărora a fost înființată.

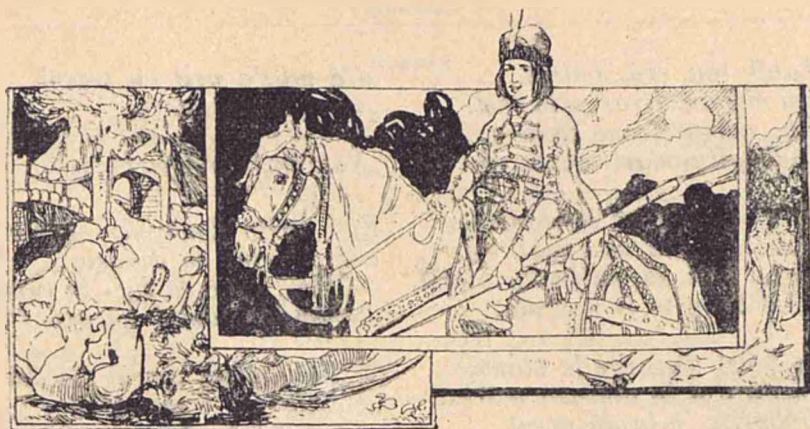
„Albina“

PENTRU CEI CE SCRUI MULT

Cei ce sufer la mână, de boala oboselei scrisului, vor face spălături calde brațului, apoi reci, și la urmă frecături ușoare la antebraț. Să caute a întrebuința la scris tocuri mai groase.

(Calendarul Leonte).

FĂȚ-FRUMOS

Spusu-v'am odată basmul
Lui Păcală cel voios..
Să vă 'nșir acum povestea
Cu voinicul Făt-Frumos.

O fi fost cândva 'n aevea
Un asemenea viteaz?
Fost!.. căci altfel, despre dânsul
Nu s'ar povesti și azi.

Dar de mult a fost!... când lupul
Sluj făcea pe lângă vatră...
Când trăiau și neuitații
Strâmbă-lemne, Sfarmă-peatră.

Intr'o zi de Maiu, în codri
Plini de farmecul verdeții,
A văzut întâia oară
Făt-frumos lumina vieții.

Și cu ochi-i de cicoare,
Și cu ochii-i de cicoare,
Cu luciosu-i păr de aur:
Pruncul, rupt păreă din soare!

Mamă-sa-l strângea la pieptu-i,
Il pierdeă par'că din ochi:
— „Puiul mamei! mult ești
[mândru,
„Ah, nu-ți fie de deochi!“

Și creștea văzând cu ochii
Dragul mamei pui bălan;
El creștea într'o lună numai,
Cât cresc alți prunci...într'un an.

Nu 'mplinise doi ani încă,
Și eră atât de mare
Și de priceput... ca alții,
Când mustața le răsare.

Ci — precum albastra boltă
E umbrită-ades de ceață —
El zăreă ades umbrită
De durere-a măsii față.

— „Mamă!“ într'o zi-i grăește,
„Ce ui, de te văd oftând?
„Și de ce din ochi-ți pică
„Stropi de lacrimi când și când?“

„Singură mereu trăit-ai?
„Soț tu n'ai avut vr'odată?
„Sau dac'ai avut,—azi unde-i,
„Unde-i celce mi-a fost tată?“

Sărutând obraji-i rumeni,
Măsa i-a răspuns din grai:
— „Da, am să-ți desvăluu taina
„Ce pân' astăzi n'o știai.“

„Tatăl tău cră, băiete,
„Un cioban... tras prin inel.
„Eu, nemuritoare zână,
„Indrăgitu-m'am de el.

„Și 'nsotindu-mă cu dânsul,
„Muritoare m'am făcut. —
„Dar... și-a dat suflarea, bietul,
„Pân' a nu te fi născut...

„Se trezi c'un urs la stână,
„Intr'o Joi 'n ameaza mare...
„Doborîse 'n luptă ursul
„La pământ, cu brațu-i tare.

„Când d'odată, iacă alții,
„Trei, veniau din crâng de sus.
„Le-a ținut cu pieptu-i calea,
„Până când... căzu răpus.

„Și de-atunci, prin aste locuri,
„Singură trăiesc... alt bine,
„Altă mângâiere 'n lume
„Nu mai am, decât pe tine!...”

Auzind u ei poveste,
Un oftat din piept a scos; —
Și rămase dus pe gânduri
Multă vreme, Făt-frumos.

Din acea zi, lângă măsă
Nu-și găsiă ast'impărare;
Colindă văi, munți, cu tolba
Și cu arcul pe spinare.

Se luă cu urși la trântă
Și la harță cu mistreți;
De-i scăpă din mâni vr'o fiară,
Nu scăpă de-a lui săgeți.

Fiarele-l știau, în luptă
Cât de meșter e băiatul;
Și fugiau de el, cum fuge
De tămâie necuratu!

Intr'o altă dimineată,
Zise bunei sale mume:
— „Știi ce te-aș rugă eu, mamă?
„Să mă lași să plec în lume.

„Că mi-s'a urît cu traiul
„In așa pustietate,
„Unde nu vezi om, și raza
„Soarelui abiă străbate”.

Ea-l nrivi zâmbind,—și 'n brațe
L-a cuprins cu duioșie:
— „He... și ce să faci în lume,
„Scumpă mamei bucurie?”

— „Să mă uit“, arăi flăcăul,
„P'unde-oîu trece călător:
„La o horă... la o nuntă...
„Poate chiar... să mă și 'nsor”.

— „Dragul mamei!... Calea vieții
„Ce spinoasă e... tu știi?
„Spre-a intră 'n vârtoarea lumii,
„Trebue... bărbat să fii!...”

„Eu te las să pleci în lume,
„De-i puteă să 'ndeplinești
„Lucrul care ți-l'oiu cere”.
— „Spune, mamă, ce dorești?”

Măsa, un stejar i-arată,
Gros... așa cu un hârdău:
— „Uite la copacu-acesta,
„Poți să-l scoți din locul său?”

„Poți — în sus cu rădăcina
„Și cu vârful 'n jos să-l pui?”
El, încercă... dar copacul
A rămas la locul lui.

— „Iacă, vezi, copile dragă?...
„N'ai putut nici a-l clinti.
„Să mai stai un an acasă!...”
— „Bine!” Făt-frumos grăi.

Căci, deși vădană măsă,
Iar el... coșcogea voinic:
Nu i-ar fi ieșit vr'odată
Din cuvânt, pentru nimic. —

Peste-un an, la mă-sa iarăș
Alergă cu sprinteni pași:
— „Ei, să plec în lume, mamă,
„Ce mai zici?... de-acu mă lași?”

Ea-i răspunse: — „Da, băete,
„Dacă vei avea putere
„Să'mplinești de data asta
„Lucrul care ți-l'oiu cere“.

Ș'un stejar din nou i-arată,
Gros, cam cât un poloboc:
— „Uite ici, copacu-acesta,
„Poți tu să mi-l smulgi din loc?“

„Poți să-l pui cu rădăcina
„Sus, cu creștetul în jos?“
— „Să mă'nceer!“ Și prinse-a
[trage
Cu nădejde, Făt-frumos.

Și l-a smuls!.. Dar când să-l salte
Drept în sus cu rădăcina,
Iar cu vârful'n jos, — copacul,
Tranc!... îi scapă, bată-l vina!...

— „Ai văzut? Să nu leci, dragă!
„Să mai stai un an pe loc!“...
El răspunse: — „Bine, mamă“.
Dar stetea ca și pe foc.

Seara, pân' să'nchiză ochii,
Mamă-sa spunea povești:
Cu bălauri, smei și zâne
Și cu feți împărătești.

El vedeă, cu ochii, par'că
Pe bălauri și pe smei —
Și oftă: — „Ah, cum m'aș duce
„Să mă lupt și eu cu ei!“

Ziua, sta visând a lene
Sub copaci, trântit pe-o rână,
Și-și zicea: — De ce nu iese
„Și'n poteca mea vr'o zână?“

* * *

Intr'o zi, cum stă la umbra
Unor carpeni tolănit,
Și-și plimbă prin zare ochii, —
De odat' a tresărit.

Căci de-asupra-i două păsări
Și-au oprit pe-o cracă sborul...
Și vorbeau așa 'ntre ele:
— „Da, e mândru și feciorul!“

„Mândru-i Făt-frumos, cum nu
[știu
„Să mai fie om sub soare!
„Dar s'o vezi tu pe Ileana
„Cât e de fermecătoare!“.

— „Care, soro?“ — „Cosânzeana,
„Zâna plăurilor, dragă!
„Aș fi stat când am văzut-o,
„S'o privesc... o viciață 'ntreață!“

„Dar e tristă... Coborît-au
„Dulci zefiri la ea din sbor,
„Și de Făt-frumos șoptindu-i,
„Pieptul i-s'a 'ncins de dor.

„Doar la el de-atunci visează...
„Făt-frumos de-ar ști, surată,
„N'ar mai stă prin aste locuri, —
„Ar plecà s'o rază 'ndată!“.

— „Incotró?“ — „De-ar merge,
[zile,
„Ani întregi, mereu spre-amiăzi,
„I-ar găsi palatul d'aur
„Intr'un codru vechiu de brazi!“

Astfel glăsuind din ciocuri,
Păsărelele-au sburat. —
El, le pricepuse graiul,
Și-a rămas îngândurat...

Adormi apoi pe iarbă...
Și d'odată ce să vază?
Pe Ileana 'n vis o vede
Cum spre el înaintează...

Cum oprindu-se din mersu-i,
El privește zâmbitoare...
Și de-atuncia... din orice floare!
Ii zâmbiă, din orice floare!

Chiar și-n soare, 'n lună, 'n stele,
Pe Ileana o vedeă!...
Vremea pentru el, sărmanul,
Și mai greu acum treceă. —

În sfârșit... se scurse anul!
Făt-Frumos, abia mai poate!
Ce-auzise, ce visase,
Mamei sale-i spune toate.

Apoi zice: — „Până astăzi
„M'ai oprit tu,—dar de-acum,
„Eu te rog să nu mai umbli,
„Mamă, să mă ții din drum!

„Căci de azi făr' de Ileana,
„Un canon e viața mea!...
„Lasă-mă să plec, s'o caut,
„Și să mă cunun cu ea“.

Mamă-sa oftă amarnic:
—„Unde s'o găsești, copile?
„Ai să rătăcești, cătând-o,
„Înzadar, ani mulți de zile!...

„Și-apoi... chiar de vei găsi-o...
„Crezi, că mi-ai scăpat de chin?
„Zânel-s la chip frumoase,
„Dar în piept... ascund venin.

„Cată pe voinic, c'un zâmbet,
„Să-l încânte, să-l atragă;
„Iar când l-au atras, s'alege
„Praf de-a lui viață 'ntreagă.

„Și... de mine, nu ți-e milă?
„Irei tu să mă părăsești?“
— „Mamă!“ glăsuî flăcăul,
„Astfel... pentruce-mi vorbești?

„Nu mi-ai zis: să treacă anul
„Și mă lași?... Uitat-ai oare?...
„Nu e suflet rău Ileana...
„Înger e, căzut din soare!...

„Milă mi-este și de tine,
„Mamă, să te părăsesc...
„Fără dansa nu pot însă,
„Simt că nu pot să trăesc!“

— „He! să pleci dar, scumpul
[mamei,
„Dacă vei îndeplini
„Ce ți-oiu cere!“ — „Ce, măicuță?
„Spune, nu mai zăbovi!“

Biata mamă!... cum să-l facă
Lângă vatra-i să mai șadă?...
I-arată de data asta
Un stejar... gros, cât o cadă!

— „Na, să-mi smulgi copacu-
[acesta
„Și cu vârful să mi-l pui
„Jos ici, — iar cu rădăcina
„Sus în locul vârfului“.

Făt-frumos... a prins copacul
Și l-a smuls din rădăcină,
Fără trudă, cum am smulge
Noi un morcov din grădină.

Apoi în țărână iarăși
Mi-l-a pus, cu vârful'n jos,
Iar cu rădăcina 'n locul
Creștetului rămurros. —

— „Ei, răzut-ai? Ce zici, mamă?
Ea, s'a șters la ochi, de plâns:
— „Ce să zic? Ești om de-a-
[cum!“
Și l-a piept cu drag l-a strâns.

„Nu te pot oprî..Dar.. spune-mi,
„O să ne vedem noi iar?...
„Și când dor mi-o fi de tine,
„Ce să fac atunci de-amar?...“

Făt-frumos din sânu-i scoase,
Dete măși o năframă:
— „De ne-om mai vedeă, eu nu
[știu,
„Dumnezeu o știe, mamă!

„Ci, de te-o pâlî vr'odată
„Dor ca să-ți mai vezi feciorul,
„Du la ochi năframa asta:
„Ea o să-ți aline dorul.

„Iar când îi vedeà cu ochii,
 „Mamă, pe-al năframei tort
 „Stropi, m'ò trei, de sânge roșu:
 „Tu să știi atunci că-s mort“.

Și pornind, întoarce capul,
 Înc'odată s'ò mai vază....
 Ea din ochi îl urmărește
 Cum mereu se depărtează.

Apoi de plecare gata,
 Bun rămas el și-a luat.
 Lăcrămă și el, când măși
 Ochii plânși i-a sărutat.

Il mivește, până-l pierde
 Printre paltinii 'nverziti...
 Ce simția sărmana 'n suflet,
 Nu vă spun!... vă 'nchipuiți!

P. Dulfu.

MÂNGĂIEREA

În satul Plopeni trăia pe vremi Ștefan, poreclit Mărânțelu. De felul lui erà de statură mijlocie: porecla i-a venit din pricină că, la orice vorbă, la orice istorisire zicea: „Așa mărânțal, cum mă vez, dar, când mă'nfurii, îl rup pe dușman cu dinți“. Cu oare-și-care stare, muncitor și econom, o ducea bine. Avea numai un copil, Ileana. Și tata și mama țineau la el ca la ochii din cap. După puterile și teapa lor, îi făceau tot ce dorea. La joc ori la biserică erà cea mai bine îmbrăcată. N'ò globeau prea tare nici la muncă. Maică-sa zicea către vecine: „Pe Ileanuța n'am pus'ò la lucruri grele; la casa ei o avè destuli griji“.

Ileanuța, din zi în zi, se făcea tot mai frumoasă, ca o floare de liliac, primăvara. I se părea viața un dar fericit dela Dumnezeu, nu știà ce-s necazurile, nici greutățile pe lume. S'a măritat cu cine i-a fost drag; deși părinților nu le plăcea feciorul și ar fi dorit pentru Ileanuța alt-fel de om. Dar s'au gândit: „De vreme ce-i place, poate așa-i partea îi“.

Anul întâiu, cât au stat cu bătrânii, Niculai,—așa-l chema pe ginere,—s'a aretat foarte de omenie și ascultător; cu Ileanuța se purtă bine, erà muncitor și bătrânul zicea uneori femeii: „Bogat nu-i Niculai a nostru, da-i muncitori și nu-mi pare rău că i-am dat fata“.

Peste vre-un an tinerii și-au făcut căsuța pe locul lui Niculai și s'au mutat la o parte. Greu i-a venit Ileanuței să se despartă de bătrâni. La plecare, a prins'ò o jale și-un plâns par'că mergea la moarte.

— Ce plângi, dragu mamii, doar mergi la casa ta, nouă și frumoasă? Ia dela mine tot ce-ți place, că, doar, tot a tău o să fie, cu mine n'ò să le duc“.

— Of, mămucă dragă, sămt că-mi rămâne aici tot norocul, toată fericirea vieței mele!“.

Și-a plecat, biata Ileanuța, cu inima îndoită.

Niculai, dacă s'a văzut la casa lui, la celălalt capăt al

satului, începù a-și aretâ arama. Nu mai vorbiâ blând și domol cu nevasta, ci răstit și ca din topor. Părea că pân'acum dusesese o povoaară și că de-odată a aruncat'o și stă drept și țanțos. Seara, dela muncă, nu veneâ de vreme, ca de obicei. Așteptâ, biata femece, cu ceaunul pe foc, pân se ardea mămăliga. De'l întrebâ:

— Bine, Niculai, unde-ai zăbovit atâta?

— Da ce? Imi ești stăpână, să-ți dau sama?

Și începeâ a injurâ.

Èa, biata, nu mai luâ nimic în gurâ și se pornea pe plâns.

Dacă'i trebuieâ un ban pentru cheltuețele casei, anevoie îl scoteâ dela el. Dela o vreme, Dumineca nici nu mai da pe-a casâ; stătea toată ziua la cârciumă. Când Ileanuța l'a văzut întâia-și datâ beat, a remas trăsniță, ea, care nu'l văzuse pe tatâ-său în asemenea hal. A simțit scârbă și durere neșpusă. I s'a părut căși îngroapâ norocul pe veci. Tot ce muncea septămâna, beâ și chéfuiâ Dumineca la cârciumă. Veneâ acasă târziu noaptea cu gust de ceartâ și chiar de bătaie.

„Trebuie să răbd“, ziceâ biata femece, „sângurâ mi l'am ales. Bietu tâtuca mi-a zâs că lui nu-i place; prè l'a văzut sugând cu gust paharu la crâsmâ și prea des își stergè muștețele, chiar când nu bê. Nu l'am ascultat, așa mi se cuvine“.

Peste vre-o doi ani le-a dat Dumnezeu un băiat. Într'o zi Ileanuța zice:

— De-acù, omule, să-ți iei mințile 'n cap; încep a veni copiii și le trebuie multe.

Niculai luâ cușma din cap și o izbi de pământ, strigând:

— Nu trâesc cu mintea muerii. Cum am crescut eu în nevoi, or crește și dânși.

— Eu n'am crescut în nevoi și n'am să pedepsesc copiii.

— N'ai de cât.

— Doar nu's vâdanâ! Ce muncești, adâ a casâ, nu da tot la crâsmâ. Cât lumea tata n'are să ne aducâ păpușoi, făină și brânză.

Din aceste vorbe, a luat'o la bătaie. La țipetele Ileanuței, a sărit un vecin și-a scos'o.

Când au aflat bătrânii, l'au muștrat reu, amenințând căși iau fata a casâ.

O lună-două, s'a mai stăpânit; pe urmă a început iar a beâ. Veneâ seara beat, strigând că lui nu-i pasâ nici de'mpărâatul, nu mi-te de socru-so.

— Beu banu nieu, nu zestrea muieri! Nii nu'ni suflân boș ciizcini“.

A casâ o luâ pe femece la bătaie, că de ce nu-i mămăliga caldâ.

— Cum? S'o țin caldâ pă'la miezu nopței?

Niculai injurâ și bateâ. De multe ori băiatul se trezeâ speriat din somn. Ileana fugeâ, se ascundeâ prin buruene ori la vecini pân' adormeâ Niculai mort-beat.

Intr'un rând, de necaz că fugise și n'o găseă s'o bată, luă băiatul din albiuță și alergă afară strigând:

— Vină aici muere, că rup băetu bucăți.

Ilenuța, îngrozită, alergă țipând:

— Ce faci, bețăvule, nu ță-i destul că mă chinuești pe mine? Voești să bagi băietu 'n spărieți?

— Țăne-l, că nu-i fac nimică, bălbăi Niculai, dându-i-l și căzū grămadă pe prispă.

A doua-zi se sculă. Păreă cumințit și căit de cele făcute. Nu zise o vorbă, ci mergeă mereu la putina cu borș și sorbeă câte-o litră. Ilenuța nu se puteă răbdă și făcū:

— Te arde rachiū?

Dănsul tăcū. Plecă la lucru, poate cu gând de pocăință. Seara, când se'nturnă, simțeă că-l trage ce-va în crăciumă. Intră să-și ia tutun, mai trase un ciocan de rachiū. Atăta i-a fost, din unul se făcură zece.

Nenorocirea fetei a grăbit moartea părinților. Din of! și of! au căpătat năduf. „O fată'am avut și 'am știut ce face cu ea“.

Eră copil; nu trebuie să ne potrivim, s'o dăm unui rău“.

Căt au trăit bătrânii, Ilenuța barim nu dusesese lipsă. De câteori treceă taică-so dela moară, îi lăsă câte un sac doi de mălaiu. La Crăciun îi aduceă un porc tăiat gata. Țineă vacă, anume să aibă de unde îi da ei lapte și brânză.

După ce au murit, i s'a dus orice milă. Acum beția lui Niculai o loveă și mai greu. În căți-va ani a tocat tot ce a ramas dela părinți, a arendat și pământul pe-o mulțime de ani, pe nimica toată.

Ilenuța aveă numai o mângăere: băiatul. Gheorghită creșteă ca o floare primăvara. Bălan, cu perișorul aproape alb, ca mătasa; ochii, două albăstrele; gurița, rumenă; adevărat ingeraș. Ilenuța, privindu-l uneori dusă pe gânduri, i se părea că ast-fel trebuie să fi fost feții logofeți din basme. Il strängeă la piept cu drag și uită toate necazurile. „Dragu mamei, bine că nu ești fată să rabzi ce răbd eu“.

În zece ani, Ilenuța îmbătrânise căt altele în trei-zeci. Niculai să făcuse din ce în ce mai băutor; sărăcia și nevoea a fost luat gazdă în casa lor.

Ochii Ilenuței, căprui i veseli altădată, în cari simțeai plăcere să te uiți, acum erau stinși de plâns și duși în fundul capului. Fața rumenă și albă, se topise mai reu ca după o zăcare grea și lungă. Gura-i zămbitoare, i-o încrețiseră cutele durerei.

Intr'o zi, Niculai, sa luat la ceartă cu alt bețiv. Cum eră el mai băut și mai slab, i-a fost destul o izbitură să cază cu capul de masă și să remăe mort, locului. Ilenuța a plâns amar; nu'l boceă pe el, ci visurile și tinereța pierdută. Incet, incet, simți par'că i se luase povoaara din spete; n'avea să mai vie seara beat!

— Greu mi-o fi pân ce mi-o crește băiatul, ziceă cătr'o vecină.

— Să-ți ajute Dumnezeu. Uite'!; acuși flăcău! Ce-s anii? Vis! Ii avea și tu atâta bucurie pe lume!

— Mamă, eu n'am să beau niciodată. Băutura l'a omorât pe bietul tata, făcū băiatul.

— Așa. dragu mătusei, să nu bei, că vezi: tată-to, ce om de omenie! dar când luă băutura'n cap, eră turbat! Dumnezeu să'l erte!

Copilul oftă, aducându-și aminte cum veneă taică-so, cum îi aduceă covrigi și cum uneori din senin începeă să certe și să bată pe Ilenuța. De câte-va ori il bătuse și pe dânsul că nu-i adusese mai răpede apă rece dela fântână.

Ilenuța s'a intrămat pe'ncetul. Munceă omenesc, scoteă păseri, punând ban lângă ban, pân' ce a scos pământul din datorie.

Cu cât creșteă băiatul, casa, grădina și pământul erau tot mai frumoase și mai îngrijite. Gheorghită, primăvara, s'agăță ca o veveriță, de curăță pomii de omizi. Când veneă dela școală plivea la straturi împreună cu maică-sa, îi ajută cu drag ori unde puteă. Maică-sa îl jurase să nu-i calce piciorul în cârciumă, de unde se trăsese moartea lui Niculai și suferința vieței ei. Ades mâncau mămăliga nesărată, dar nici la cârciumă nu mergeau.

— Vezi. dragu mamei, tată-to, Dumnezău să'l erte, eră om năsălnic, de mic. rămas fără părinți; n'a fost nime să'l învețe. El, cum dischideă ochii, luă luleua în gură, în loc să facă o cruce, să zacă un: Doamne-agiută! De-accea, toate relele s'au ținut de el. Rugăciunea, dragu mamei, te mângăe și te ajută în orice clipă a vieții.

După ce-au murit mămuca și tătuca și m'am văzut atât de streină și de nenorocită, m'a apucat o desnădejde și un gând rău. — ducă-se pe pustii, — imi vinē să'mi fac samă, nu alta! Se vede, însă, că ingeru mi-a șoptit s'aprind întâiu o luminiță la mormântu părinților. Par'că văd, eră o zi caldă, plină de soare în pomete cântau păsări. mă sâmtam slabă ca nealtădată. În biserică mirosul tămâii mă mai întării. Am ingenuncheat înaintea icoanei Maicei Domnului. Fața ei blajină și răbdătoare mi-a dat putere. par'că mă muștră și glasu ei sâmână avidoma cu al mamei: „Ce vrei să faci Ilenuț'o, nu este bine. Oare Iisus n'a suferit? Ori durerea mea n'a fost mai mare decât a ta?“. M'am ridicat, am aprins luminițele la morminte și m'am întors a casă hotărâtă să-mi duc mai departe crucea!“.

Sofia Nădejde.

La Vitre

(De pe un tablou al lui N. Grigorescu).

Cărțile pentru popor

În «Foaia poporului» din Sibiu a apărut un interesant articol privitor la «biblioteca populară a Asociațiunii» din Transivania. Se știe că această societate a întreprins publicarea unei serii de cărți pentru popor, din cari au văzut lumina vre-o 5 sau 6 cu subiecte diferite: de istorie națională, de medicină, de morală, ș. a. Asupra acestor broșuri se face o scurtă cercetare critică și se expun câteva recomandări din cari se pot folosi aceia cari se îndeletnicesc cu asemenea lucrări și la noi.

Sfaturile generale privesc atât fondul cât și forma.

„Ar trebui să se aleagă o comisie specială pentru redactarea „bibliotecii. În această comisie, pe lângă literați, să fie și bărbați „specialiști din toate ramurile de știință, să fie bărbați, cari în „contact cu poporul au studiat viața și însușirile rele și bune ale „lui și în urmă bărbați înzestrați cu darul de-a ști serie într'un „stil potrivit cu gradul de cultură al poporului“.

Dar după ce s'a stabilit seria chestiunilor de tratat, după ce s'au împărțit la diferite persoane, urmează chestia redactării. Aci află autorul că e greutatea cea mai mare. Și cu dreptate.

„Nu fiecare om literat e în stare a serie pentru popor. Nu „fiecare bărbat specialist, e în stare să redea în seris ori cu graiul „viu cunoștințele ce le are, ca să fie ușor înțelese de popor. O lu- „erare făcută de un specialist, se poate da altuia să o stilizeze „conform gradului de cultură al poporului“.

Și de ce oare ar fi așa de greu? Sigur e că greutatea nu e tot așa de mare în alte țări, unde cultura e răspândită la mulți indivizi și mediul cultural e mai ridicat. La noi se poate bine afla subiectul potrivit, se poate stabili plan minunat, se pot da lucruri interesante; dar limba în care se scrie e o dificultate. Și ce anume? E de sigur în primul rând vocabularul. Însă chiar dacă cineva și-ar tot alege vorbele ca să nu fie niciuna din cele neînțelese de popor, dă peste altă dificultate pe care în special o relevă autorul articolul de care vorbim: este alcătuirea frazei. D-sa găsește că mulți autori de-ai noștri scriu fraze prea lungi, iar omul cu puțină cultură nu poate urmări desfășurarea ideii în acea frază lungă. Mai ales când avem tipul obișnuit de frază: o serie de propoziții secundare — propoziție principală — a doua serie de secundare, atunci atenția nu se poate susține, și ideia rămâne neînțeleasă. Din aceeaș pricină se vede cum oamenii cu puțină cultură, când vor să construească fraze cu gerundiu comit foarte des greșala de a uita să scrie și propoziția principală și pun punct după o serie de 2—3 gerundii.

Autorul articolului dă chiar exemple de fraze prea lungi din cărțile Asociației și arată cum ar trebui rupte în fraze și propoziții scurte.

Chestiunea aceasta o socotesc de o mare însemnătate, ca să atragă atenția celor ce se ocupă de răspândirea învățurii în popor și-mi propun a o cerceta deaproape.

Gh. Adamescu.

Obiceiuri la mahomedanii din Tripolis

„Daily Mirror“ (Oglinda zilei) dă sfaturi Euro-penilor, cari au daraveri în Tripolitana, de ce să se păzească, dacă vor să nu dea de ziua necazului cu Turcii ori cu localnicii Arabi sau Berberi.

Să nu cumvâ să aduci vorbă despre harem, că Tripolitanul se face foc. Să te ferească Sfântul să întrebi: „Ce-ți face nevasta, muma ori fiica?“ Te-ai nenorocit. La dâșii asemenea întrebări le socot ocară vrednică de pedepsit cu moarte.

Nu cumvâ să te împingă păcatul să pleoscăești din degete, căci ți-ai făcut vrăjmaș de moarte pe cel în față cărui a făcut schima asta.

Se poate să-și ascunză de o cam dată mânia. Dar te paște, nu te iartă și, nici nu știi când. o pă-țești, cum e mai reu.

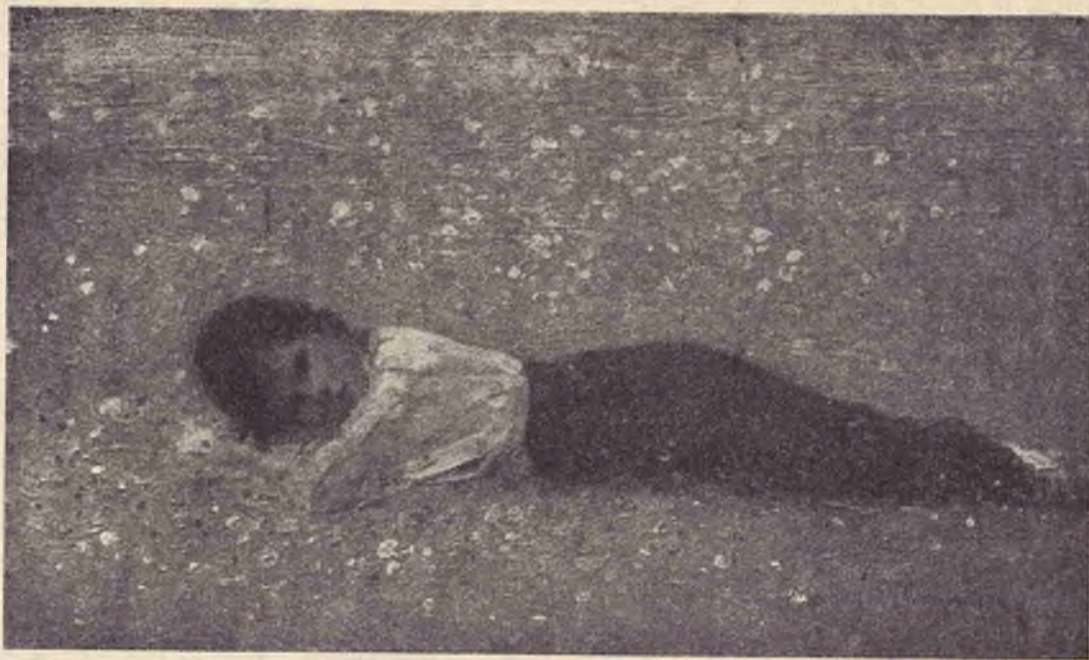
Italienilor le va fi greu să se stăpânească, căci au nărav de pleoscăesc din degete, când nu le vine răpede în cap cuvântul de care au nevoie.

Foarte primejdios lucru este să stai picior peste picior, când se'ntâmplă de te poștește pe scaun, în loc de jos pe rogojină, după obiceiul pământului.

Punând picior peste picior, faci cruce. Cruciații aveau obiceiul de se înmormântau cu picioarele încrucișate. Mahomedanii socot ocară, dacă faci cruce în casa lor, fie și cu picioarele.

Bine'nțele mahomedanii nu mănâncă nici carne, nici slănină, nici untură sau alte mezeluri de porc; de-ase-menea nu beau spirtoase nici de-un fel.

Vai de cel care-ar cuteză a-i pofti să mănânce porcină sau măcar să se atingă de ea sau le-ar da cafea cu rom, etc.!

Sub ploaie de flori

(De pe un tablou al lui N. Grigorescu).

DELA FRAȚI

CENTENARUL SEMINARIULUI DIN SIBIU

În ziua de 15 Septembrie Români din Sibiu au sărbătorit împlinirea a o sută de ani dela întemeierea Seminarului „Andreian“ din acel oraș.

Iată, de pe „Telegraful român“ o descriere sumară a serbării:

Serbarea a decurs, conform programului publicat după cum urmează:

Dimineața, la orele 9 s'a celebrat sfânta liturghie în catedrala din Sibiu, prin I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Meșianu*, asistat de Preacuvioșii Lor. Arhimandritul *dr. Ilarion Pușcariu*, vicarul arhiepiscopesc și *dr. Eusebiu R. Roșca*, protosincel, director seminarial, de protopresbiterii *Mateiu Voileanu*, *Lazăr Triteanu*, *Galacteon Șagău* și *dr. Ioan Stroia*, apoi de diaconii *Demetriu Câmpeanu* și *dr. Vasile Stan*.

După sfânta liturghie, încheiată cu rugăciunea de mulțămire, s'a oficiat parastas, pentru Arhieriei și profesorii reposedați. Sub decursul liturghiei a cântat corul mixt, condus de d. profesor *T. Popovici*, iar la parastas corul seminarial.

La orele 11 și un sfert oficiul divin din catedrală a fost terminat.

La orele 11 și jumătate s'a început apoi *matineu*, în sala festivală a muzeului „Asociațiunei“, care era îndesată de lume, domni, doamne, elevi și eleve.

I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru *Ioan Meșianu*, la intrarea în sală a fost primit cu aclamări sgomotoase. Era însoțit de P. C. Sa. Arhimandritul *dr. Ilarion Pușcariu*, și alți domni asesori consistoriali.

După sosirea Excelenței Sale a Mitropolitului Preacuvioșia Sa, Protosincelul *dr. Eusebiu R. Roșca*, rosteste discursul de deschidere.

A urmat *imnul festiv*, compus de d. *I. Teculescu*, protopresbiter, muzica de profesorul *T. Popovici*, care a fost cântat de un cor puternic, compus din actuali și din foști elevi ai seminarului „Andreian“.

După aplauzele meritate, aduse corului, autorului și compositorului, d. profesor *dr. A. Crăciunescu* a cetit o interesantă conferință despre însemnătatea culturală a seminarului „Andreian“.

Încheerea s'a făcut cu „*Mănăstirea Putna*“, legendă de

D. Bolintineanu, muzica de *I. Vorobchievici*, cântată de corul seminarial, condus de d. profesor *T. Popovici*, cu o precizie admirabilă. Atât în cântarea aceasta cât și în imnul festiv am admirat din nou vocea frumoasă a d-lui *Oct. Mușianu*, ca solist.

După potolirea aplauzelor, cu cari a fost acoperită cântarea din urmă, a luat cuvântul I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Meșianu*, și a adresat câteva cuvinte frumoase părintești tinerimei din seminar. I-a spus, că se simte nespus de fericit, că a fost învrednicit să ajungă și această serbare, atât de rară, care nu e alta decât un tribut de recunoștință față de aceia, cari au întemeiat seminariul din Sibiiu. Le spune elevilor, că între multele însușiri bune ale omului, sădite în el din partea Dumnezeirii, este și simțul de grațitudine, de recunoștință, de mulțămire față de binefăcători.

La ora 1 $\frac{1}{4}$ serbarea a fost terminată.

A urmat masa comună, în restaurantul *Brote*, la care au participat cam 100 persoane.

Spre a sfârși, reproducem câteva rânduri dintr'un articol care arată însemnătatea acestei înălțătoare serbări:

Fapt este, că soarta bisericii noastre din arhidieceză a fost strâns legată de puterea de viață a acestui institut, pentru aceea vedem, că marele regenerator al bisericii noastre ortodoxe române, în veci neuitatul arhiepiscop-mitropolit *Andreiu*, cu tărie și încordare a muncit ca acestui institut să-i dea o dezvoltare solidă și viguroasă, convins fiind că tăria temeliei noastre culturale naționale au să o formeze apostolii neamului: preoții și învățătorii, în măsura în care pot fi prevăzuți cu hrană sufletească la sânul cald și dătător de viață al bisericii și de această convingere au fost conduși și fericirii lui urmași din trecut, precum este condus și prea vrednicul său urmaș de astăzi.

Miile de făclii aprinse cu lumina cunoștinței în acest focalar, au împrăștiat întunericul ce ca o ceață grea s'a pus pe ochii sufletului credincioșilor bisericii noastre, și rând pe rând și colțurile cele mai întunecate și-au primit lumina binefăcătoare: *pentru deșteptarea conștiinței de demnitate, pentru dezvoltarea puterii de rezistență și pentru câștigarea de încredere în un viitor mai bun.*

POVEȘTEA ZAMBILEI

Intr'o zi de Maiu, mama sta culcată sub un cais din grădină. In jur de ea numai flori și băzâit de muște, în văzduh plutea un miros de frunză verde și de inciorare. Eu lângă dânsa, nu aveam astâmpăr, mă foiam și ea voia să stau liniștit.

— Știi ce, măi Ionică, grăi ea, du-te și adă o cofă de apă rece, că apoi ți-oiu spune o poveste, da ia litra și toarnă din ciutură, să nu cazi.

O poceste, nu eră lucru prost pentru mine.

Repede umflai cofa și litra și fuga la fântână la Gr. Lăsmășanu și în vreme ce scoteam apă, la fântâna cu roată, numai îmi ziceam:

— Doamne, de m'aș face și eu o floare să mă pue fetele în păr.

Și mama după ce sorbi o litră de apă zise:

„Ai, sete ce mi-a fost!...” Iar eu mă și popotai înaintea ei, cătându-i dornic să-i sorb porestea de pe buze.

— *Apoi, măi Ionică, noi nu avem zambile, da trebuie să fi văzut-o tu undeva, are flori de deosebite fețe: unele galbene ca ceara, altele albe, altele roșii, altele albastre și florile is bătute ca cele de liliac și în chipul lor, și în totul stau ca o căciulă lunguiață sau ca un pământuț de trestie de baltă, și sprijinită pe o teacă, îngrădită de niște frunze ca ale usturoiului, dar bătoase, însă mai late, sământa e o ciapă, care încolțește și ține dela baba Dochia, până pe la sfârșitul lui Florar, și mirocse frumos, frumos, zise mama. Acum ai înțeles?*

— *Țeles! îi răspunsei.*

Și ea urmă:

Anu povestea spune că Floarea asta e făcută și dânsa dintr'o fată de țară. Și, zice că eră odată o fată a unui gospodar, bunăoară cum îi Vochița asta dela Iorgu lui Cărlan, și așa nu avea părinți, da tare harnică și tare de treabă și cinstită. Ea eră cuminte și nu vorbea prostii ca altele; nici nu cle-

vetiã pe nimeni și trãia și ea cum puteã, muncind pe la unul, la altul, și erã frumoasã fatã și când gerul erã mai aspru, tocmai atunci erã cu ciubãrul și cu maiul la pãrau, la clãtit rufele; iar când abea sã luã omãtul, cine erã cea dintãiu cu pãnza la ghilit decãt dãnsa. Din pricina asta erã, de mulți lãudatã, dar și de mulți hulitã biata fatã, și cu mult amar mãncã pãnea sãraca.

Da, Dumnezeu sfântul, care le vedeã pe toate, și ca unul ce cumpãnește binele cu rãul, cãutã într'o zi în Cartea vieței cea groasã și soioasã de umbletul atãtor sfintți; prin ea se vedeã ce-au scris ursitorile despre Zambila, cã așã o chemã pe fatã și dãdũ cã tare rãu au scris cã aveã sã ia pe un bãrbat bețiv și leneș și aveã sã aibã o sumedenie de copii.

— Nu-i drept, grãi Dumnezeu sfântul cãtre Sf. Petre: la te uitã ce scriu ursitorile despre oameni harnici și buni.

Sf. Petrea, ca om și el bãtrãn, își puse ochelarii și citi, se uitã și zise:

— Dã, Doamne, vãd și eu cã nu-i drept.

Atunci Dumnezeu trimise pe un înger și chemã pe cei doi colindãtori ai vremii Prier și Florar: unul tinerel și spreñalnic, care uscã pãmãntul ud de zãpadã, și celãlalt care cu duhul lui suflã peste flori dãndu-le viațã.

(Va urma).

Ion Dragoslav.

INFORMAȚIUNI

Se aduce la cunoștința generalã cã la școala elementarã de agriculturã din comuna Ștefãnești, județul Vãlcea, se aflã vacante 19 locuri pentru elevi.

Condițiunile de admitere sunt:

1. Sã aibã 14 ani împliniți.
2. Sã aibã certificat de absolvirea claselor primare.

Elevii sunt interni și mãncarea, spãlãtura, luminatul și locuința li-se dã gratuit dela școalã.

Cursurile sunt de 2 ani.

Absolvenții acestei școli fac numai un an armatã și au dreptul a intrã fãrã concurs în școlile inferioare de agriculturã.

Inserțiunile se pot face în tot cursul lunei Octomvrie.

Diracțiunea

CUM SĂ-MI CRESC COPILUL?

— Mic sfătuitor pentru mamele tinere ¹⁾ —

(după IOHANES HAASE)

Dragostea de natură

Deșteaptă în inima copilului dragostea de natură.

Dă-i dacă poți o grădiniță sau lasă-l să aibă flori în ghiveciuri, pe cari să le îngrijească el singur.

Învată-l să iubească animalele și să aibă milă de ele. Dacă are ale lui proprii, câine sau pisică, iepure de casă sau pasăre, să le îngrijească bine, să prefere a se lipsi pe sine de ceva, decât a lăsa animalele nemâncate. Să fii foarte aspră față cu chinuirea animalelor. Fă pe copil să aibă o inimă bună și milostivă și pentru cea mai neînsemnată creatură. Să nu facă rău nici unui animal, din contra să le ajute la nevoie, să arunce, spre exemplu, în timpul iernii grăunțe, paserilor flămânde.

Distracții

Du-te cu copiii pe câmp și prin pădure. Îngăduiește-le distracții copilărești, pașnice.

Pregătește-le serbări vesele. Dar la petreceri publice, în berării, la baluri, nu te duce cu dânși și nu le da nici măcar o picătură din băuturile alcoolice. Luptă contra patimei de a umbra după plăceri, care e în timpul nostru, de care sunt atrași chiar și copiii, spre marea lor nenorocire.

De această patimă, păzește-ți copilul, ca nu cumva când se va face mare să caute distracții în cărciume și la baluri, pierzând gustul pentru plăcerile (distracțiile) simple și nobile din sinul familiei și al comunității creștine.

Mihail N. Popescu

---

¹⁾ Vezi No. 52, anul XIV.

CRONICA AGRICOLĂ ȘI COMERCIALĂ

Foloasele expozițiilor

Pe lângă expoziția de animale ținută la începutul lunii Septemvrie la R.-Sărat, astăzi mai putem spune că la Târgoviște, cu deschiderea Congresului Asociațiunii pentru propagarea științelor în țara noastră, s'a făcut și o expozițiune de produse agricole și de animale.

La această expozițiune a luat parte pe lângă școlile inferioare de agricultură și de meserii, și unii din marii proprietari, cași miei agricultori cu diferite animale de reproducțiune și de muncă; iar la Iași s'a făcut o expozițiune de societatea viticolă din localitate, vizitată chiar de M. S. Regele. Astfel de expozițiuni ne face să credem că și la noi în țară au început să se gândească mai serios toți oamenii de bine la un progres economic, în raport cu timpul și munca depusă în toate direcțiunile.

Astfel agricultorul trebuie să se gândească la o mai bună producțiune a grâului, etc., crescătorul de animale la îmbunătățirea acestor animale din vânzarea cărora să poată avea un câștig mai mare; cultivatorul de vie, la introducerea celor mai bune varietăți de vițe americane, altoite și nealtoite, în raport cu clima și calitatea pământului, fiindcă numai astfel munca lui în podgorii va putea fi mai satisfăcătoare și mai bănoasă. Deci bunele rezultate, fie de agricultura propriu zisă, fie la ramurile ce țin de ea, se pot cunoaște mai bine numai când toți agricultorii dintr'un județ se întâlnesc toamna în capitala județului la o expozițiune agricolă. Numai la astfel de expozițiuni se poate judeca și se poate vedea progresul în cutare sau cutare ramură agricolă, în raport cu cerințele timpului și cu împrejurările economice din localitate. Credem că măsurile luate cu privire la expozițiunile agricole, se vor întinde din ce în ce mai mult și vor aduce folos progresului nostru agricol și economic dela sate, ridicând în acelaș timp și partea morală a satelor.

Starea timpului și a recoltelor

În decursul lunii Septemvrie, timpul a fost destul de favorabil, atât semănăturilor de toamnă cât și la culesul po-

rumbului și viilor, deși ploile de pe la începutul acestei luni, au întârziat puțin coacerea strugurilor și chiar a porumbului, cu toate acestea timpul mai pe urmă devenind călduros, răul, în cât privește mai cu seamă coacerea porumbului, s'a îndreptat spre bine. Numai în unele localități unde a căzut puțină brumă și porumbul fiind mai verde, din cauză că s'a semănat și mai târziu, răul a fost ceva mai mare.

În cât privește semănătura de porumb făcută mai de timpuriu, porumbul s'a copt destul de bine și s'a putut culege destul de uscat.

Culesul viilor de-aseenea s'au putut face în bune condițiuni, atât numai că în acest an recolta va fi ceva mai mică decât în anul trecut.

Din cauza ploilor de pe la începutul luni Septemvrie, la șes mai cu seamă, mulți struguri au crăpat și au început a se mucezi, la potgoriile din dealuri efectele ploilor au fost mai folositoare la creșterea boabelor.

Toate semănăturile de grâu, etc., făcute înaintea ploilor, au răsărit bine și unele din ele au început se înfrățescă, semănătura de rapiță de-aseenea nu lasă nimic de dorit. Livezile naturale cosite au dat multă otavă, fără să mai vorbească de cele artificiale. Apoi în urma ploilor și a căldurilor destul de mari din luna Septemvrie, câmpul a înverzit pretutindenea, în cât vitele au destulă iarbă pentru hrana lor.

E bine ca agricultorii noștri să profite la lucrările câmpului de orice zi bună, căci nu se poate ști ce va aduce ziua de mâine.

Târgurile noastre

Cu toate cazurile de holeră ivite în portul Brăila și cu tot războiul declarat între Italia și Turcia, afacerile cu cereale în târgurile noastre, își au cursul lor normal.

Iată în rezumat prețul mijlociu cu care s'a vândut cerealele noastre în târgul din Brăila în luna Septemvrie:

Grâul, suta de kgr.	s'a vândut cu	15—18 lei și	20 ct.
Porumbul	idem	cu 12—14	» » 60 »
Orzul	idem	cu 13—14	» » 40 »
Ovăzul	idem	cu 12—13	» » — »
Secara	idem	cu 14—15	» » — »

Meiul	idem	cu 12—00	»	»	—	»
Fasolea	idem	cu 27—00	»	»	—	»
Rapița coltza	idem	cu 24—00	»	»	50	»
Rapița naveta	idem	cu 32—00	»	»	—	»

Târgurile străine

În aceste târguri afacerile cu cereale ca și prețurile, au început a deveni mai însemnate.

Astfel la târgul din Paris grânele indigene s'au vândut cu 24—25 lei, cele străine cu 21—22 lei, secara cu 20 lei și 50 cent.; orzurile cu 19—21 lei; ovăzurile cu 18—20 lei și 75 cent.; porumbul cu 20 și 50 cent. și făina cu 33—36 lei.

În Germania, la Hamburg, grâul s'a vândut cu 20 lei și 55 cent.; secara cu 17 lei și 75 cent.; orzul cu 16 lei și 50 cent.; și ovăzul cu 15 lei și 74 cent.

La Berlin, grâul s'a vândut cu 25 lei și 80 cent.; secara cu 22 lei, orzul cu 16 lei și ovăzul cu 22—23 lei.

La Stresburg, grâul s'a vândut cu 29 lei și 33 cent.; secara cu 24 lei și 65 cent.; orzul cu 25 lei și 75 cent. și ovăzul cu 24 lei și 37 cent.

În Belgia, la Bruxel, grâul s'a vândut cu 20 lei și 50 cent.; secara cu 18 lei, orzul cu 17 lei și 65 cent. și ovăzul cu 20 lei și 55 cent.

La Anvers, grâul s'a vândut cu 20 lei și 50 cent.; secara cu 15 lei; orzul cu 17 lei și ovăzul cu 18 lei și 50 cent.

La târgul din Viena, grâul s'a vândut cu 25 lei și 75 cent.; secara cu 21 lei și 50 cent.; orzul cu 16 lei și ovăzul cu 16 lei și 50 cent.

La Budapesta, grâul s'a vândut cu 23 lei și 40 cent.; secara cu 21 lei și 32 cent.; orzul cu 17 lei și 25 cent. și ovăzul cu 18 lei și 50 cent.

La Londra, grâul s'a vândut cu 21 lei; secara cu 24 lei; orzul cu 16 lei și 85 cent. și ovăzul cu 15 lei și 25 cent.

La Groning (Olanda), grâul s'a vândut cu 20 lei și 25 cent.; secara cu 21 lei; orzul cu 19 lei și 75 cent. și ovăzul cu 17 lei și 87 cent.

La Milan (Italia), grâul s'a vândut cu 27 lei, secara cu 19 lei; orzul cu 20 lei și ovăzul cu 18 lei și 75 cent.

La Albacete (Spania), grâul s'a vândut cu 24 lei și

57 cent.; secara cu 17 lei; orzul cu 16 lei și ovăzul cu 15 lei

La Berna (Elveția), grâul s'a vândut cu 25 lei și 50 cent.; secara și orzul cu 20 lei și 50 cent. și ovăzul cu 19 lei și 75 cent.

La New-York (America), grâul s'a vândut cu 19 lei; secara cu 20 lei; orzul cu 16 lei și 86 cent. și ovăzul cu 14 lei și 70 cent.

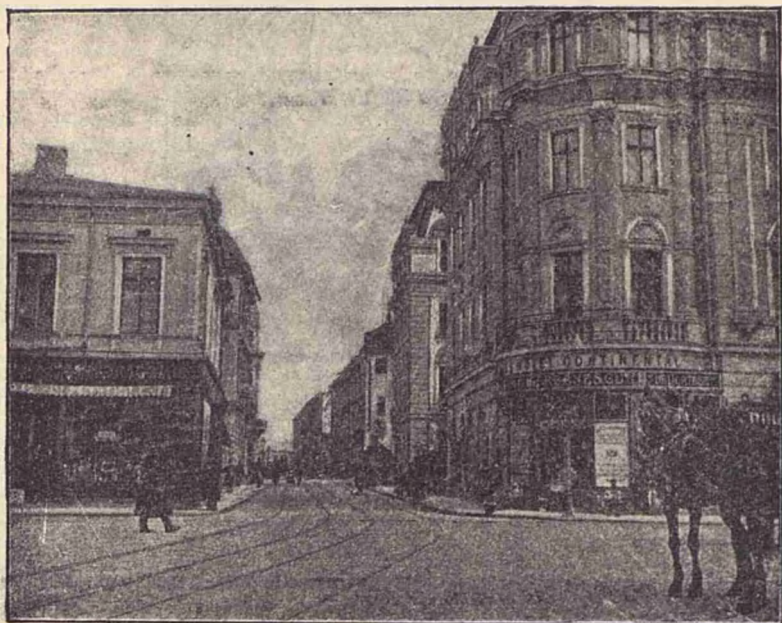
La Chicago, grâul s'a vândut cu 18 lei; secara cu 17 lei și 31 cent.; orzul cu 16 lei și 80 cent. și ovăzul cu 12 lei și 70 cent.

La târgul din Algeria și Tunis (Africa), grâul s'a vândut cu 24—25 lei și 50 cent., orzul cu 15—16 lei și ovăzul cu 16 lei și 25 cent.

În toate târgurile străine prețurile sunt socotite pe suta de kgr. ca cea mai bună măsură.

V. S. Moga.

VEDERI DIN BUCUREȘTI

Strada Regală

TIPURI DIN BUCUREȘTI

Negustori de haine vechi

Oltean—precepț de pește

GHICITOARE

Unde e negustorul ?

Comisionarul acesta a fost trimis de un negustor să-i aducă un pachet și trebuia să-l găsească aci în colțul stradei. El a sosit, dar nu găsește pe negustor... Ia vedeți: nu-l găsiți d-voastră ?

„STEUA“

Societatea „Steua“ lucrează pentru întinderea învățării în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legitime, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

În acest scop publică și o bibliotecă populară, din care au apărut până acum următoarele cărți: a câte 20 bani:

No. 1. *Din Țara Basarabilor*, de G. Coșbuc — un rezumat al Istoriei noastre naționale, dela colonizarea Dacilor până la Războiul pentru neam — din 1877—78.

No. 2. *Foloasele învățării*, de P. Dulfu — o descriere a stării de azi a sătenilor noștri în asemănare cu a celor din țările apusene și mijloacele de îndreptare.

No. 3. *Alina veștii și cheia lumii*, de Th. D. Speranța — o povestire morală și instructivă.

No. 4. *Grădina de legume*, de Ioan Hășeganu — tratat de grădinărie.

No. 5. *Medicul poporului*, partea I, de Dr. I. Felix — povește practice de igienă.

No. 6. *Acem cu ce să ne mândrim*, de T. Duțescu-Duțu — spicuri din Istoria și Literatura națională, cu indemnuri pentru săteni la învățatură.

No. 7. *Medicul poporului*, partea II, de Dr. I. Felix — povește pentru păstrarea sănătății.

No. 8. *Biserica Ortodoxă Română*, de I. Michălescu și Victor Puiu — explicații asupra slujbei bisericești și a picturilor morale din Biserică.

No. 9. *Ștefan-cel-Mare*, de Alex. Lepădatu — povestire populară a faptelor și războaielor purtate de Marele Domn al Moldovei.

No. 10. *Ce se poate învăța dela un drum lung*, de Dr. I. Simionescu — povești însoțite de exemple din viața sătenilor din țări străine, spre a folosi ca pildă țăranilor noștri.

No. 11. *Comoara Dorobanțului*, de Mihail Sadoveanu — pildă despre un om rău năvălit și stricat din cauza beției, care, în urma unor întâmplări, s'a îndreptat pe calea cea bună, devenind un gospodar de frunte în satul său.

No. 12. *La Râscruci*, de I. Slavici — povestire morală cu pilde cum trebuie să se poarte omul în societate și cum să iubească pe Dumnezeu.

No. 13. *Domnul Tudor din Vladimiri*, de N. Iorga — schiță biografică amănunțită despre Tudor Vladimirescu.

No. 14. *Pământul și Țara noastră*, de Aldem — o schiță geografică și economică a României.

No. 15. *Românii de peste Carpați*, de I. Russu Și-Ianu — studiu statistic.

No. 16. *Românii și Dacii*, de Dr. I. Lupaș — povestire populară, despre luptele dintre Romani și Daci și despre obârșia și alcătuirea poporului românesc.

No. 17. *Satul Griboița*, de N. Rădulescu-Niger — povește despre agricultura și gospodăria sătenilor.

No. 18. *Cum ne putem feri de boalele molipsitoare*, de Doctorul Urechilă — lămuriri și sfaturi folositoare și trebuitoare tuturor pentru buna îngrijire și păstrarea sănătății.

No. 19. *Superstițiunile păgubitoare ale poporului nostru*, de George Coșbuc.

No. 20. *Antim Ivireanu*, de N. Dobrescu — schiță despre viața acestui vlădică, care a fost unul din cei mai însemnați, de cari am avut parte în trecut.

No. 21. *Căntece voinicești și ostășești*, alese din colecțiile culese de d-nii învățători Rădulescu-Codin, St. Tuțescu și S. T. Kirileanu.

No. 22. *Amintiri și schițe*, de Em. Gârleanu.

No. 23. *Povestirile lui Moș Efimie Hârobor*, de N. Rădulescu-Niger.

No. 24. *Din legendele Neamului Hohenzollern*, prelucrate de St. O. Iosif.

No. 25. *Fiori și Porești*, de Ion Dragoslav.

No. 26. *Din Bucovina de altădată*, de Ion Grămadă.

Societatea a scos și următoarele 5 tablouri în culori, executate artistic pe hârtie cromo:

	Bani
Portretul M. S. Regelui României	0.50
„ „ Reginei României	0.50
„ „ A. S. R. Principelui Ferdinand	0.50
„ „ Principesei Maria	0.50
„ „ lui Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei	0.50

Administrația publicațiilor este la librăria C. Sfetcu, București, piața Sf. Gheorghe, iar pentru cererile de *inscriere ca membri*, a se adresa d-lui Sp. Haret, București, str. Verde.

Cotizația este de cel puțin doi lei pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin un leu pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel dintâiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

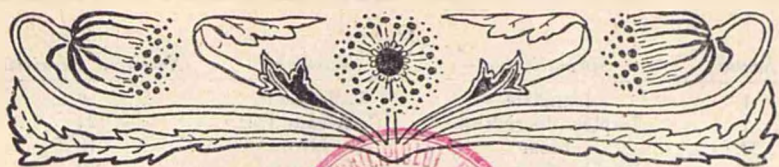
În schimb fiecare membru primește câte un exemplar din cărțile sale sau tablourile publicate de societate anual.

Comitetul: Președinte, Ion Kalinderu, *Administrator al Domeniului Coroanei, Membru al Academiei Române.* — Vice-Președinte: I. Procopie-Dimitrescu, *Mare proprietar, fost Primar al Capitalei.* — *Administrator-casier*, Spiru C. Haret, *Membru al Academiei Române, fost Ministru al Cultelor și Instrucțiunii.* — Membri: M. Vlădescu, *Profesor universitar, fost Ministru al Cultelor și Instrucțiunii.* — Petre Gârboviceanu, *Profesor, fost Administrator al Cassei Bisericii.* — Const. Banu, *Profesor, fost Deputat.* — Cristu S. Negoescu, *Profesor, fost Administrator al Cassei Școlilor.* — Pompiliu Eliade, *Profesor Universitar, fost Director al Teatrelor.* — *Secretar:* Alex. Lepădatu, *Secretar al Comisiunii Monumentelor Istorice, Membru corespondent al Academiei Române.* — *Cenzori:* Const. Alexandrescu, *fost Inspector Școlar* — Păr. C. Ionescu, *Profesor.*

VEDERI DIN BUCUREȘTI

Piața Teatrului

ACTIVITATEA SOCIALĂ

PREOȚILOR ȘI INVĂȚĂTORILOR

Raport asupra cursurilor de lucru manual dela Câmpulung

Domnule Ministru,

Avem onoare a vă da seamă de rezultatele obținute de învățătorii și institutorii cari au urmat cursul de lucru manual dela școala normală „Carol I“ din Câmpulung, dela 27 Iunie până la 31 Iulie a. e.,

Deschiderea oficială a cursului am făcut-o în ziua de 27 Iunie orele 8 dimineța, prin oficierea slujbei religioase și cuvântarea subsemnatului, prin care am lămurit scopul ce Ministerul urmărește cu ținerea regulată a acestor cursuri practice. Am dat apoi cuvântul d-lui Scurei, fost director la Școala normală și profesor pensionar, care a îndemnat și d-sa pe toți cei prezenți la muncă spornică. A urmat apoi apelul nominal și distribuția pe secții.

Această distribuție pe secții și specialități, am făcut-o în raport cu împrejurările locale în care sunt chemați a lucra învățătorii și cu materialul prim ce se află la dispoziție. Dacă, bună oară, învățătorul îmi declară că în comună se găsește richită bună de împletit, pe care el și-ar putea-o procura fără greutate, pe un asemenea învățător l-am înscris în secțiunea împletiturilor de richită. În acest chip, luând avizul în parte al fiecărui cursist, am făcut distribuția pe secții, dând fiecăruia specialitatea potrivită.

Numărul învățătorilor și institutorilor care au luat parte la acest curs de lucru manual a fost de 132, între care trebuie să socotim trei institutori urbani și un institutor român ardelean, înscris pe baza ordinului dv. No. 20083 din 5 Iulie a. e.

Toți cursiștii au fost distribuiți în șapte secții, în felul următor:

<i>Secția</i>	<i>Specialitatea</i>	<i>Maestru</i>	<i>Numărul cursiștilor</i>
1	lemnărie	T. Ionescu	6
2	Implet. de richită	C. Alexandru	21
3	Idem	C. Miron	19
4	Implet. de richită	I. Ganea	20
5	Idem	N. Tomescu	18
6	Implet. de paie, papură și rafie	P. Juran	20
7	Implet. de sfoară și fringhie	C. Ionescu, învățător C. Ionescu	28

Pe lângă aceste șapte secții am mai avut și a opta secțiune, de confecționare de perii, sub conducerea d-lui învățător Alexandru Timotescu, ca maestru. Cum confecționarea periiilor se poate deprinde foarte ușor în câteva ore, cel mult două zile de lucru, am luat dispoziția ca la această secțiune să participe pe rând, prin rotație, un cât mai mare număr de cursiști, în special acei care s'au arătat foarte dispuși să aplice și această specialitate. Cu chipul acesta 48 de învățători au deprins și această specialitate, confecționând la un loc un număr total de 285 perii diferite.

Lucrul a urmat în mod normal, conform cu orariul stabilit de subsemnatul, acî alăturat.

Regulamentul cursului cere opt ore de lucru pe fiecare zi; am rezervat însă una din aceste ore pentru cântece școlare și coruri populare, predate cu succes de către d. N. Sacsu, institutor și diplomat al Conservatorului, care a fost totdeauna un colaborator de preț al acestor cursuri. În felul acesta ne-a rămas pentru lucru în atelier e câte șapte ore pe zi, distribuite în așa fel ca lucrul să nu fie povară pentru cursiști, ei din contra, o recreație plăcută, ceea ce cred că am reușit să realizez.

De două ori pe săptămână, în fiecare Mercuri și Vineri câte o jumătate oră, am avut pelegeri sub formă de conferințe ținute de subsemnatul în prezența tuturilor cursiștilor, reuniți într'o sală comună, prin care am lămurit motivele de ordin psihologic și economico-social care îndreptățesc și reclamă introducerea lucrărilor manuale în școala primară, rezimând aceste motive pe exemple practice în viața școlară și cea socială.

Cu chipul acesta, învățătorii și institutorii au fost puși în curent cu scopul pe care îl urmărim și cu mijloacele prin care vom să-l atingem.

Joi 14 Iulie am avut onoare de a fi vizitați în plină activitate între orele 3 și 6 p. m. de către d. director al învățământului primar, d. Paul, care și-a exprimat deplina d-sale satisfacție pentru progresele realizate, aducându-ne în acelaș timp mulțumiri.

Sâmbătă 23 Iulie orele 5 și 6 p. m., am ascultat conferința d-lui Scurei: „Intre ideal și realitate“ o cuvântare plină de înțelepciune și de sfaturi practice, cu privire la cele ce am făcut până acum — realitatea — și la cele ce mai avem încă de făcut — idealul.

După cum se constată din tabloul de mai sus, la acest curs s'au predat următoarele specialități de lucru manual:

lemnăria ușoară,

împletiturile de richită,
împletiturile de paie, papură și rafie,
fringherie și împletiturile de sfoară,
confecționarea periiilor.

Cei mai mulți învățători s'au înseris la împletiturile de richită, 78 la număr, deoarece richita ca material prim e mai răspândită.

Iată acum numele obiectelor lucrate la fiecare specialitate, precum și ordinea în care ele au fost lucrate.

I. *Lemnărie*: Dublu-decimetru, arac de flori, etichetă de straturi, bețișor de flori, etichetă de pomi, crăcană de rufe, toc de peniță, mestecăan, cueraș, cep, linie, cuțit, penar, suport de saxie cu flori, coadă de ciocan No. 1, taler exagonal și octogonal, fund de tocat, drișca zidarului, taler oval, bătător de mingie, lopățică de magiun, coadă de ciocan No. 2, lopățică de plivit straturile, cutie, suport de lampă, scăunaș pentru flori, scăunaș țărănesc, slugă, colțarul tâmplarului, cuer de haine, coadă de topor, fund de mămligă, scaun fără spate.

II. *Împletituri de richită*: Coș rotund de zarzavat, coș de fructe, coș oval cu toartă, coș rotund cu toartă, coș de rufe formă rotundă, coș de rufe formă ovală, tărână de porumb, coș în ochiuri de masă, coș de piață cu un capac, coș de piață cu două capace, coșuleț de mână cu două toarte, geamantan, eufăr, coșuleț de flori, coș de birou.

III. *Împletituri de paie, sticle îmbrăcate, papură de rafie*: diferite exerciții de împletituri de paie, pălărie de paie, ștergător de picioare, coșniță de piață, covoraș de papură, coșuleț de mână în ochiuri, geantă, coșuleț țesut, papuci, rogojină, sticle îmbrăcate în rafie și papură.

IV. *Împletituri de sfoară și fringherie*: ghiozdan pentru cărți sau geantă de vânatoare, coș de piață, rețea de pescuit, fringhie de boi, pripon de cai, ștreang, fringhie de rufe, căpăstru No. 1, căpăstru No. 2, căpăstru No. 3, căpăstru de boi, gură de ham.

V. *Confecționare de perii*: ciuf de vacs, perie de noroi, perie de spălat vase, perie de frecat scânduri, perie de lustru, perie de haine, perie de cap, perie de pălării, perie de cai, perie de măturat, bidinea.

Numărul obiectelor lucrate de învățători la fiecare specialitate a fost:

la lemnărie	152	bucăți
la împletituri de richită	631	"
la împletiturile de paie, papură și rafie	151	"
la împletiturile de sfoară și fringhie	248	"
la confecționare de perii	285	"
Total	1467	bucăți

Dacă distribuim aceste obiecte lucrate de cei 132 de învățători, vedem că revine fiecăruia ceva mai mult ca 11 obiecte. În realitate însă, unii au lucrat mai mult, iar alții mai puțin.

În atelier, mai bine decât la învățământul obținut de clasă, se manifestă puternic individualitatea fiecăruia.

În aceeaș secțiune și în acelaș număr de ore de lucru, se observă diferențe de aptitudini chiar după câteva zile; iar până la sfârșitul cursului diferența între cei mai îndemânatici și cei mai puțini îndemânatici, iese și mai mult la iveală. Aceste diferențe se pot constata din catalogul anexat la acest raport, în care am notat numărul obiectelor lucrate de fiecare.

Totuși, în aprecierea rezultatelor obținute, am ținut seamă atât de cantitatea obiectelor lucrate cât de modul de execuție al fiecărui obiect în parte, de calitatea lor; căci adeseori se observă că unii care lucrează multe obiecte, neglijează buna lor execuție; pe câtă vreme cei care lucrează mai puține, pun o deosebită grijă, în buna lor execuție, ceea ce constituie o calitate de mare preț în materie de educație.

Deaceea, în catalog, se poate vedea că un învățător care a lucrat un număr de obiecte mai mic de cât colegul său, e notat totuși cu mențiunea că a obținut rezultate foarte bune.

În ceea ce privește notarea rezultatelor am găsit ca mai potrivită, în ordinea de merit, următoarea scară:

foarte bune,

bune,

bunișoare,

mulțumitoare,

În general toți cursiștii au lucrat cu stăruință și pricepere, dovadă că cei mai mulți au obținut mențiunea cu rezultate foarte bune, 49, 1 bunișoare și 3 mulțumitoare.

În dreptul fiecăruia am notat mențiunea cu rezultate obținute precum și aceea dacă merită a li se elibera certificat de aptitudine sau nu.

Dintre cei cari au urmat cursurile, am propus să nu se elibereze certificate la 3 învățători, care au părăsit cursurile, motivat sau nemotivat, fără a-și putea însuși cunoștințele necesare unei bune predări în școală.

La rubrica „observații“ se arată motivul pentru care am propus a nu li se elibera certificate.

Cheltuelile la acest curs, în interval de 35 zile, au fost de lei 9641, bani 85, astfel distribuiți:

Lei 5.380 bani 75, pentru hrană;

„ 1.926 „ 00, pentru material;

„ 1.500 „ 00, plata a 10 maestri;

„ 585 „ 00, pentru combustibil;

„ 250 „ 00, plata personalului de serviciu.

Dacă la cei 132 de cursiști adăogăm 11 maestrții precum și personalul de serviciu în număr de 16 cari s'au hrănit pe tot timpul cursului dela masa comună, găsim că, de cap, pe fiecare zi, s'a cheltuit cam 96 de bani, ceiace nu e mult, dacă avem în vedere scumpetea articolelor alimentare și faptul că, atunci când cineva lucrează câte 7 ore pe zi muncă fizică, are nevoie de hrană

mai abundentă și mai substanțială. Masa s'a servit de trei ori pe zi, cu câte două feluri de mâncare la masă dela amează și la cea de seară.

Dacă raportăm însă toate cheltuelile cursului la numărul de 132 învățători, găsim că pentru pregătirea fiecăruia s'a cheltuit pe timp de 35 zile cam 73 lei.

La prima vedere, considerând această situație, două obiecțiuni s'ar putea face:

1. — Cheltuelile sunt prea mari.

2. — Ele sunt de prisos, atâta vreme cât în școalele normale avem maeștri care predau lucru manual.

În ceea ce privește prima obiecțiune, n'avem decât să ne raportăm la sacrificiile materiale pe care le fac alte țări. În această privință cred suficiente două exemple: orașul Zürich singur pentru practica lucrului manual în școalele primare, cheltuiește pe fie care an suma de 60.000 lei; Parisul, în acelaș scop, cheltuiește aproape o jumătate de milion. Noi, pentru pregătirea și încurajarea la lucru a învățătorilor și institutorilor, abia dacă ne ridicăm la 40.000 lei anual. Deosebirea e izbitoare.

Celei de a doua obiecțiuni, permite-ți-mi să-i fac o examinare mai amănunțită.

În școalele normale, elevii au pe timp de iarnă câte patru ore de lucru manual pe săptămână, iar pe timp de vară numai câte două ore.

Dibăcia pe care ei o capătă în aceste ore de lucru, e întru câtva anihilată prin distanța de timp ce le separă. Elevul devine cu atât mai abil cu cât are ocazia de a lucra mai des. Când el însă lucrează numai la intervale mari, de câte șapte sau opt zile, atunci nu numai că nu capătă o abilitate mulțumitoare, dar chiar execuția obiectului pierde din interes prin târăgănare. Este întocmai ca și când cineva s'ar apuca să citească o admirabilă bucată literară cu scopul de a gusta toată frumusețea, dar ar fi întrerupt la fiecare pas și obligat să o citească în răstimpuri mari, atunci când ea are înțeles deplin și farmec numai când o citești pe dea-întregul.

În cursurile speciale de lucru manual însă, învățătorii au la dispoziție un timp îndestulător, pentru a începe un obiect și a-l și termina fără întrerupere. Această lucrare continuă și dorința ori curiozitatea de a-și vedea obiectul terminat, nasc și mențin un interes viu care e cel mai puternic stimulent al lucrului. Acest interes viu naște plăcerea de a lucra; de aci se naște obișnuința de a lucra, deprinderea de a lucra, pe care învățătorii la rândul lor o pot transmite elevilor lor. Căci numai atunci când cineva face un lucru de plăcere, din propria lui inițiativă, numai atunci e bine făcut; orice lucru făcut în silă, e prost făcut, chiar atunci când noi creăm o nouă stare sufletească în conștiința învățătorilor, „o nouă fibră intelectuală“ după fericita expresie a psihologului american William James.

Aceasta se vede din dragostea ce ei arată pentru lucru din tendința de a lucra și peste orele regulamentare, din execuția fără cusur — aș putea zice — artistică a obiectelor, din satisfacția ce simt atunci când au terminat obiectul, din mândria cu care ei își duc obiectele acasă ca pe niște trofee cucerite dela un dușman temut.

Dacă constatăm asemenea explozii sufletești la oameni formați, cu cât mai puternice sunt ele la copii.

La acest motiv însă se mai adaugă un al doilea.

Normalistul, în școală, e obligat să învețe mai multe specialități. E sigur însă că nu pe toate acestea le va putea aplica el ca învățător. Dacă împrejurările îl trimit într'o comună unde are la îndemână ca material prim, bunăoară, numai richită, atunci el constată cu oarecare amărăciune că nu e suficient pregătit pentru această specialitate, că chiar dacă ar fi dispus să lucreze, n'ar prea ști ce să lucreze și cum să lucreze.

Această situație se mai complică încă atunci când, din lipsă de control suficient, — căci e o adevărată iluzie a se crede că un singur revizor de lucru manual poate supraveghea întreaga activitate a învățătorilor și institutorilor — învățătorul de curând numit neglijează sau amână practicarea învățământului manual. E destul un an de desinteresare, pentru ca învățătorul însuși să nu mai fie în stare a-l predă. Atunci, ca o rechemare la simțul realității, pentru a înfrânge timiditatea începutului sau nepăsarea trecutului, intervin cursurile speciale de lucru manual, unde învățătorul are prilejul de a-și completa cunoștințele ce-i lipsese pentru a-l determina să lucreze.

Numai astfel ne explicăm de ce se țin asemenea cursuri de pregătire a învățătorilor și în alte țări ca: Suedia, Danemarca, Germania, Elveția, Franța, etc., cu toate că și aceste țări au școli normale unde învățământul manual se predă cel puțin tot atât de bine cât se predă el în școlile noastre normale.

La sfârșitul acestui curs în ziua de 31 Iulie am organizat o serbare de încheiere și o expoziție cu obiectele lucrate de cursiști, despre care vă puteți face o idee prin examinarea fotografiilor aci alăturate, fotografii datorite amabilității d-lui Gabriel Dumitriu, farmacist în Câmpulung.

La serbare a luat parte un public numeros și s'a desfășurat sub distinsa președenție a d-lui Secretar General al Ministerului, d. C. Meisner, care în urma cuvântărei subsemnatului, a accentuat și mai mult, printr'o strălucită conferință, nevoia de a răspândi cât mai repede și mai complet învățământul lucrului manual, nu numai în școala primară dar chiar și în cea secundară.

Ion Bobeiu

Inspector de lucru manual și
conducător al cursului.

Raportul d-lui D. M. Cădere, inspector școlar, asupra excursiunii organizate dealungul Dunărei cu elevii absolvenți ai școalelor secundare adresat Adm. Cassei Școalelor, înregistrat la No. 21.904/25/7/1911

Domnule Administrator,

Ca răspuns la adresa d-voastră No. 17.197 seria T, prin care ați binevoit a-mi încredința conducerea călătoriei pe Dunăre a elevilor absolvenți de școli secundare și speciale din țară, am onoare a vă aduce la cunoștință cele ce urmează :

Călătoria a avut loc în cele mai bune condițiuni atât ca timp, căci nu ne-a ploat, nici nu ne-a supărat o prea mare căldură, cât mai ales ca bună tovarășie, căci atât tovarășii mei de conducere d-nii inspectorii P. Haneș și N. Florescu, d-nii profesori M. Mihăileanu și Neagoe Popea, Ulysse Velcescu și d-nii C. Șerbu sub-inspector la serviciul navigațiunii și Căpitan Condeescu, au fost cu toții la înălțimea datoriei și a spiritului de perfectă colegialitate, cât și elevii de a căror entuziasm, interes, disciplină, nu am avut nimic a mă plânge; deasemenia am fost bine primiți cu entuziasmul și cu căldura, care ne-a impresionat plăcut pe toți și 'n deosebi pe absolvenți.

Eu am luat conducerea călătoriei numai dela Turnu-Severin la vale, de oarece inundațiile din Moldova m'au silit să călătoresc două zile și o noapte dela Iași la Severin perzând astfel posibilitatea de a participa la călătoria dela Severin în sus.

În timpul cât am condus călătoria de Luni 27 Iunie în zori și până Vineri seara 1 Iulie am vizitat fabrica de sticlărie dela Gruia, Calafatul, Vidinul, apoi Samovitul, Plevna și Grivița, Cerna-Vodă, Hârșova, Brăila și Lacul-Sărat, Galați, Tulcea și Sulina. Aproape pretutindeni autoritățile școlare și administrative ne-au primit cu o călduroasă atenție și în deosebi la Calafat, Vidin, Cerna-Vodă, Hârșova și Tulcea.

La Vidin însuș primarul orașului, alături de corpul didactic și de cetățeni, a ținut să ne ureze bună venire și să ne conducă pretutindeni și să ne ofere gustare; iar la Cerna-Vodă și Tulcea chiar orașul eră pavoazat pentru primirea excursioniștilor.

Absolvenții au vizitat fabrica de sticlărie dela Gruia, după ce le-am explicat tehnologia acestei industrii; apoi au vizitat monumentul dela Calafat după ce li s'a făcut un mic istoric al evenimentelor comemorate prin acel monument. În Calafat au mai vizitat orașul, dar mai ales biserica, unde li s'au atras atenția asupra interesantei picturi în stil național.

La Vidin am vizitat Cetatea interesantă și acum; apoi

una din cele mai vechi biserici bulgărești, clădire curioasă pe jumătate în pământ, și înconjurată de o altă clădire, mai nouă. Se zice că biserica veche datează din secol. XII. Tot în Vidin am vizitat o biserică ce se atribuie lui Mateiu Basarab, care a servit de fierărie, de grajd: iar acum se curăță de materialul supra pus, în vederea unei restaurări, se observă picturi de sfinți pe pereți, o inscripție scrisă, din care se poate bine descifra: Io Matei Voevod; apoi o inscripție în relief de piatră, afară la intrare, pe care am pus s'o decalcheze absolventul normalist Batăturescu dela Iași. S'au mai vizitat în Vidin teatrul, biblioteca populară, grădina publică și câteva localuri de școală.

La Cerna-Vodă s'a vizitat localul de școală, podul Regele Carol I, apoi stația de telegrafie fără fir, după ce am dat absolvenților explicațiile necesare. În urmă am asistat o jumătate de oră la serviciul divin din biserica, Sf. Petru.

La Hârșova am vizitat localul școlii primare unde a avut loc o primire cu caracter solemn, din partea harnicului director și a celorlalte autorități locale. Am vizitat interesantul muzeu regional și frumoasa clădire a bisericii.

La Brăila nu am avut timp să vizităm decât orașul și băile Lacul-Sărat.

La Tulcea unde ni s'a făcut o primire entuziastă, am vizitat frumosul monument al reanexării Dobrogei, unde s'au ținut și cuvântări de ocazie; apoi orașul și portul.

La Sulina am vizitat portul, cercul ofițerilor de marină, un torpilor, dându-se elevilor toate explicațiile funcționării de cătră un domn căpitan de marină militară; am vizitat biserica, de unde am ascultat o prea frumoasă producție a corului înjghebat prin stăruințele vrednice de laudă ale Păr. Gheorghiu. În urmă am făcut o preambulare de 2 ore în Mare pentru ca absolvenții noștri să încerce senzații noi și să cunoască delfinii, curioși locuitorii ai Mării Negre.

La Galați am vizitat orașul, Iactul Regal și Docurile unde însuși d. inginer al Docurilor a binevoit să conducă pe excursioniști dându-le complete lămuriri. Fără îndoială că vizitarea localităților istorice, atât de scumpe nouă Grivița și Plevna, au format punctele unde interesul și motiva au fost culminante, în deosebi la Mausoleul dela Grivița, izolat în câmp, nu departe de satul cu acelaș nume; în bisericuța cea curată cu arbori împrejur, ca un simbol al sufletului românesc; în Cripta plină de rămășițele celor ce au făcut cel mai înalt și mai sublim sacrificiu omnesc pentru patrie și neam, sacrificiu de sânge, din care a renăscut marea și puternica Românie de astăzi; acolo lângă tigvele găurite de gloanțe, sfărâmate de obuze, ori crăpate prin lovituri de sabie, toți au fost cuprinși de un adânc sentiment de venerație; nimeni nu a îndrăznit să spună o vorbă, ar fi fost o profanație. Toți și-au exprimat dorința ca o pioasă

datorie a se trimite o coroană. Aduc la cunoștința d-voastră d-le Administrator, această dorință sinceră.

Urmele reutilizării dela 1877 să văd încă; pretutindeni pe dealuri, ca și prin oraș se văd numeroase monumente comemorative. La Plevna, oraș de vreo 17000 de locuitori, am vizitat muzeul rusesc, destul de interesant și Mausoleul rusesc. Regretăm că împrejurările ne-au împiedicat a vizita și muzeul românesc dela Poradim.

Se înțelege că din aceste locuri istorice, primul nostru gând s'a îndreptat către Majestatea Sa Regele, căruia i-am adresat o telegramă din Plevna, cu următorul conținut: «Vizitând locurile sfinte pentru neamul românesc, unde înțeleptul și viteazul nostru Rege a condus la biruință tânăra armată română, simțim o înaltă datorie a prezenta Majestații Voastre, omagiile noastre de profundă admirație, devotament și nețărmurită dragoste». La această telegramă Majestatea Sa a binevoit a răspunde prin d. aghiotant de serviciu. Conținutul telegramei a fost dat publicității.

Trebue să recunosc aici că atât această abatere atât de interesantă dela itinerarul nostru pe Dunăre, cât și plimbarea pe mare nu ar fi putut avea loc fără bună voință, vrednicia și abnegația conducătorului vasului «Domnul Tudor» și în deosebi a d-lui C. Șerbă, sub-inspectorul Navigației, care s'a pus cu tot sufletul la dispoziția gustului nostru capricios dar explicabil, de a vedea cât mai multe și cât mai interesante locuri. E destul să releviez că pentru a vizita Plevna, Grivița ne-a trebuit o zi întreagă, și pentru a intra în itinerar, acești vrednici comandanți au sacrificat o noapte întreagă stând sus pe puntea de comandă pentru a străbate în 12 ore distanța Samovit-Cerna-Vodă și a reintra astfel în itinerariul stabilit.

Deaceia nu am destule cuvinte să le mulțumesc și în deosebi d-lui C. Serbu.

Pentru elevii efectele acestei minunate călătorii, cel mai frumos premiu ce se putea oferi elevilor absolvenți ce s'au distins, au fost dintre cele mai salutare. Cu toate că oboseți de ultimile eforturi școlare, nu le-a lipsit nici interesul căci aproape toți își notau câte ceva în carnet, deasemenea nu le-a lipsit nici entuziasmul căci au ținut cuvântări în diferite ocazii și s'au achitat minunat; dar mai ales au cântat în cor tot timpul cu elan, încât și-au atras simpatia tuturor, ba au și jucat.

Deasemenea au citit cu interes toți frumoasa descriere a Dunărei din «România pitorească»; au citit și din alte bucăți literare ce le-am pus la dispoziție. M'a surprins că nici unul nu-și adusese nimic de citit, nici chiar «România pitorească»; în schimb au citit mult, îndată ce le-am pus la dispoziție cărți anume alese.

Liceenii s'au arătat în genere mai blazați, mai retrași,

pe când normaliștii și mai ales seminariștii din Iași au fost mai îndrăzneți, mai entuziaști, mai comunicativi și buni cântăreți. Raporturile dintre dânsii, deși greu de stabilit deodată, fiind adunați din toate colțurile Țării, au fost destul de cordiale; erau totdeauna împreună și discutau împreună. M'am silit în diferite împrejurări și am exprimat chiar într'o cuvântare, că autoritățile școlare și Țara, îi privește pe toți deopotrivă necesari pentru realizarea marilor interese și idealuri ale poporului nostru; numai câmpul de activitate e diferit și după împrejurări, odată e mai deosebită o activitate într'o direcție, altădată într'altă direcție și rând pe rând sau chiar simultan suntem cu toții, dela Rege la opincă, factori indispensabili dezvoltării Statului.

M'a surprins faptul că nu s'au trimis printre excursioniști și absolvenți ai școalelor superioare de comerț.

Ca propuneri pentru viitoarele călătorii, n'aș avea mai nimic de seamă, dat fiindcă această călătorie, oricare ar fi programul este interesantă și recreatoare. Totuși socot că ar fi nemerit ca:

a) Pe viitor să dureze o zi mai mult, pentru a se putea vizita obligator și Smârdanul lângă Vidin, Nicopoli și monumentul românesc de acolo, Plevna, Grivița, Poradim, atât de interesante și întăritoare pentru sentimentul de mândrie națională, ce trebuie sădit în sufletul tinerimei.

S'ar putea suspenda din program T.-Măgurele, Giurgiu și Călărași, cari pot fi văzute și cu alte ocazii și nu prezintă în interes deosebit.

b) Cassa școalelor să pună la dispoziție excursioniștilor și o mică bibliotecă de literatură aleasă și recreativă, căci sunt momente în lunga călătorie pe Dunăre, când lectura interesantă și ușoară se asociază de minune cu plăcuta reverie a legănării pe valuri.

c) Să se trimeată în excursie și absolvenți ai școalelor de comerț.

d) Să se organizeze și excursiile ale elevilor absolvenți de școli secundare și speciale. Se înțelege că aparte, sub administrația și conducerea unei grupe de profesoare.

Au participat la excursie: dela Turnu-Severin la Cagne și îndărăt 41 de absolvenți și 4 conducători; afară de căpitanul vasului și d. C. Șerbu, sub-inspectorul navigațiunii (subsemnatul și d. Popca au lipsit, întârziind din pricina inundațiilor).

Dela T.-Severin la T.-Măgurele 41 absolvenți și 6 conducători.

Dela Turnu-Măgurele la Cerna-Vodă 45 absolvenți (au luat parte la T.-Măgurele pe bord 3 absolvenți dela Piatra Neamț și un absolvent dela Pomârila, care a întârziat din

pricina inundațiilor din Moldova) și 6 conducători. La Cerna-Vodă ne-a părăsit un absolvent al școlii normale din București, care mi-a cerut permisiunea de a se duce acasă (în jurul Bucureștilor) de oarece se simțea cam slăbit pentru a putea suporta întreagă călătorie.

Dela Cerna-Vodă și până la despărțire, în Galați, au fost 44 absolvenți și 6 conducători, deosebit căpitanul vasului și d. C. Șerbu, sub inspectorul navigațiunii. N-au venit 2 dintre absolvenții liceului Pomârla.

Sănătatea elevilor a fost pe deplin satisfăcătoare în tot timpul excursiei; de altfel eram bine aprovizionați cu tot felul de medicamente; dar nu s'a făcut uz decât de chinină (contra frigurilor palustre, din cauza împunsăturii țanțarilor), de prea puțin migreniu, antipyrin, purgativ, tifon, etc. Cea mai mare parte dintre medicamente au rămas și, în urma consultării cu d. Velcescu, le-au donat farmaciei vasului «Domnul Tudor».

Masa a fost servită conștiincios, excursioniștii au fost pe deplin mulțumiți și nu am avut de înregistrat nici o turbare gastrică.

Sfârșesc aducându-vă mulțumiri în numele tuturor excursioniștilor, cari au avut prilejul să-și îmbogățească cunoștințele, să-și înalțe sufletul și să se recreeze în această plăcută călătorie pe Dunăre.

Totodată îmi permit a vă ruga să binevoiți a dispune să se aducă mulțumiri din partea autorității școlare tuturor persoanelor, cari ne-au fost de mare ajutor, sau ne-au arătat o deosebită atenție și anume:

1. D-l C. Șerbu, sub-inspectorul Navigațiunii fluviale,
2. D-l Căpitan Condeescu, comandantul vasului «Domnul Tudor»,
3. Direcției C. F. bulgare, care în cel mai scurt timp a binevoit a ne răspunde telegrafic acordând toate cererile noastre,
- D-lui Primar al Vidinului, care ne-a primit călduros cu urări în limba română,
5. Corpul didactic din Vidin,
6. Autorității comunale din Calafat,
7. Direcției fabricii Gruia,
8. Comandantului postului de telegrafie fără fir din Cerna-Vodă,
9. Directorului școlii, parachului, și autorității comunale din Hârșova,
10. Direcției docurilor d.n Galați,
11. Directorului liceului și administrație comunale din Tulcea,
12. Parochului Gheorghiu din Sulina,

13. Comandantului flotei de războiu române din Sulina,
 14. D-lui Balamanțoff, șeful depozitului din gara Plevna,
 care ne-a fost de un neprețuit ajutor, prin intervenirile sale
 personale pe lângă direcția C. F. bulgare.

CURSURI COOPERATIVE ÎN BAVARIA

Centrala cooperativelor agricole din Bavaria aranjează de câțiva ani încoace cursuri de o lună pentru tineri agronomi, în scop de a-i instrui pentru conducerea cooperativelor de credit și păstrare. În anul expirat numărul cererilor a fost atât de mare încât au trebuit aranjate două astfel de cursuri: unul în Ianuarie și altul în Noemvrie—Decemvrie. Asupra scopului și întocmirii acestor cursuri secretarul general al centralei bavareze a prezentat ultimului congres al cooperativelor din Germania o dare de seamă, din care extragem părțile principale fiind de interes și instructive și pentru noi.

Scopul cursurilor este a da tinerilor agronomi și țărani instrucții sistematice asupra contabilității cooperativelor și a obligamentelor direcțiunii și a comitetelor de supraveghiere dela cooperative. Ascultătorii cursurilor câștigă cunoștințe și asupra valorii organizației cooperative și a modului cum această organizație se poate înfăptui mai bine.

Deosebită greutate se pune pe instruirea ascultătorilor asupra pășirii lor în adunările publice ale cooperativelor. Planul de învățământ al cursului de 4 săptămâni este următorul:

Contabilitatea	64 ore
Legătura (contactul) cu centrala	6 "
Afaceri de carte funduară	6 "
Legea tovărășiilor	10 "
Ședințe de direcțiune, de comitet de suprave- ghiare și adunări generale	12 "
Circulația banilor și mărfurilor	6 "
Vizitarea altor cooperative și întreprinderi in- dustriale, etc.	36 "
Total	<u>140 ore</u>

Prin sistemul acesta ies din curs oameni deplin instruiți, despre a căror aplicabilitate centrala primește rapoarte foarte favorabile, cari dovedesc nu numai necesitatea școlii, ci și întocmirea practică a planului de învățământ și a instrucțiunii.

De mare popularitate se bucură, pe lângă instrucția de zi, încă și cursurile de seară, în cari li se dau ascultătorilor mai ales îndrumări asupra pășirii lor în publicitate. Aceste întruniri de seară, la cari participă ascultătorii împreună cu

instructorii au dat cele mai bune rezultate. Ascultători, cari la începerea cursurilor erau timizi și nesiguri în pășirea lor, dovedesc peste 8—14 zile agilitate și siguranță în vorbire. Este o emulație nobilă între ei și este deadreptul surprinzător, ce progres mare fac ascultătorii cursului în scurtul timp de 4 săptămâni și ce practică câștigă în ce privește prezidarea adunărilor și ținerea de scurte vorbiri. Asupra instrucției în direcția aceasta aranjatorii cursului pun cel mai mare pond, căci sunt de părere că adunările generale pentru aceea, sunt așa de puțin cercetate și stârnesc atât de puțin interesul societărilor (tovarășilor), fiindcă conducătorii cooperativelor nu sunt totdeauna în stare a prelucra, cum ar trebui, rezultatul socotelilor și a-l explica și comunica în mod interesant participanților la adunarea generală. Dar dacă cifrele reci, cari dovedesc continuă creștere a circulației cooperativei și rezultatele activității acesteia, vor fi lămurite în cadrul unei vorbiri frumoase, atunci interesul tovarășiilor va crește din adunare în adunare.

Cursul este condus de un controlor suprem și un controlor. Se admit deodată cel mult 30 de ascultători, pentru ca lucrările săvârșite de fiecare din ei în parte, să se poată mai ușor supraveghia și controla. Experiența a dovedit, că rezultatul cel mai bun se poate ajunge numai pe lângă un număr restrâns de ascultători. Ceice au ascultat și absolvit cursuri mai scurte, abia s'au ales cu ceva din cele auzite și văzute, știut fiindcă țaranul, care întreg anul e legat de glie și lucrează cu plugul. sapa, coasa, nu învață prea ușor să poarte condeiul și nici nu prea este accesibil de învățatură.

La curs se primesc numai bărbați majori (cu 24 ani impliniți) cari au făcut serviciul militar, sau au fost scutiți de armată. Candidații trebuie să fie deja, sau cel puțin să aibă șanse a deveni în curând, gospodari independenți. Preferiți sunt aceia cari sunt absolvenții școlii elementare de repetiție sau a unui curs de iarnă. Scopul este ca ascultătorii să nu fie prea tineri, să poată urmări cu destulă pricepere prelegerile și să-și poată însuși mai ușor cunoștințele necesare. De altă parte însă experiența a dovedit și aceea că cu ascultători prea înaintați în etate încă nu se poate ajunge la un rezultat bun.

Vor zice unii la toate acestea, că toate sunt bune și frumoase, dar timp atât de îndelungat ascultătorii nu pot lipsi de acasă sau dela ocupațiunea zilnică, iar de altă parte cheltuelile cursului sunt foarte mari. Inițiatorii cursului încă au avut la început temerea că la cursul de mai multe săptămâni nu se vor anunța destui ascultători. Dar s'au înșelat plăcut. Deja la primul curs numărul frecuranților a fost deajuns.

Ce privește cheltuelile, acelea sunt în adevăr foarte mici față cu contraserviciile prestate. Se urcă pe cap și curs cam la 120 lei în care sumă se cuprinde locuința, întreținerea com-

pletă și cărțile necesare. $\frac{2}{3}$ parte a cheltuelilor le poartă federațiile regionale și centrala, astfel că asupra ascultătorilor resp. a cooperativelor singuratice cad în total vreo 40—50 lei, deci o sumă atât de mică pe care o poate plăti ușor, chiar și cea mai modestă cooperativă, considerând, că prin instituția aceasta își crește un contabil, care replătește înmulțit paguba, pe care o poate face cooperativei un contabil nepriceput.

Pe baza experiențelor, făcute la centrala bavareză, se recomandă de presa specială cu căldură deschiderea de cursuri cooperative în toată Germania, ca un puternic mijloc de înaintare, mai ales a tovarășiilor sătești de credit.

(După „Revista Economică“)

Raportul asupra expoziției de țesături naționale înreg. la No. 24.728/2/9/911,
ce s'a deschis la Cassa Școalelor dela 4—22 Maiu 1911

Domnule Administrator,

Am onoare a vă înainta o dare de seamă despre expoziția de țesături naționale ce a fost deschisă la Cassa Școalelor dela 4—22 Maiu 1911.

Obiectele expuse, au fost produsele atelierelor înființate prin comunele rurale cu concursul dat de Cassa Școalelor și anume:

1. — Atelierul din Drajna (Prahova) înființat la 20 Maiu 1909 cu capitalul Băncei Populare. Funcționează în una din sălile școlai primare și este condus de flica învățătorului. Sunt 6 răsboaie, lucrează zilnic 6—8 fete și femei din sat, precum și zilnic asistă și se îndeletnicesc cu mici lucrări elevele școlai.

Deprinderea elevelor cu lucrul încă din școală le-a fost de un real folos, căci astăzi sunt cele mai bune lucrătoare în atelier. Lucrătoarele sunt plătite pe metru de pânză care variază între 0,30—0,50 lei de metru. Câștigul lor zilnic este, se poate socoti dela 1,50—2,50 lei.

Dela acest atelier s'a expus:

1) 17 m. pânză pepit de ațică în 2 ițe metru a lei	2,—
2) 5 » » pentru mobilă » 5 » » »	7,—
3) 10 » » » rochii » 2 » cu borangic	
metru a lei	3,80
4) 26 m. pânză pentru cămăși în 2 ițe cu borangic,	
metru a lei	3,20
5) 16 m. pânză din inișor pentru cămăși în 2 ițe,	
metru a lei	2,—
6) 19 m. pânză din inișor și borangic pentru că-	
măși în 2 ițe, metru a lei	6,—

7) 11 costume naționale mici, bucata lei	8,—
8) 5 » » mari, » »	18,—
9) 9 cordoane pentru costume » »	2,—
10) 3 rochițe pentru copii din inișor cu cusături naționale bucata lei	6,—
11) 2 șorțulețe pentru copii lei	7,—
12) 4 pernițe țesute în 5 ițe, bucata lei	6,—
Valoarea obiectelor expuse au fost în sumă de lei 580,20	
S'au vândut obiecte în sumă de lei 278,20	

(Aceste obiecte nu le-am avut expuse până la finele expoziției, de oare-ce mi s'a cerut a le trimite grabnic în vederea unei expoziții ce s'a deschis în acelaș timp la atelierul din Drajna, unde se cereau anumite lucruri, ce se aflau la expoziția Cassei Școalelor).

II. — Atelierul din Gherghița (Prahova) înființat la 15 Februarie 1910 de către Administrația Domeniului Coroanei, este condus de o maestră specială. Sunt 7 răsboaie, 8 mașini de filat, se fac mari creșteri de viermi de mătase. Urmează regulat 16 eleve absolvente ale cursului, și cari primesc un mic ajutor pentru îmbrăcăminte. Învață 2 ani și după aceea lucrează cu plată.

Dela acest atelier s'a expus:

1) 8 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 8 ițe, m. a lei	3,50
2) 9 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 8 ițe, m. a lei	5,—
3) 9 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 8 ițe, m. a lei	6,—
4) 9 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 8 ițe, m. a lei	5,—
5) 42 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 4 ițe, m. a lei	5,—
6) 42 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 4 ițe, m. a lei	5,—
7) 48 ¹ / ₂ m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 4 ițe, m. a lei	4,75
8) 29 ¹ / ₂ m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 4 ițe, m. a lei	5,50
9) 17,60 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 4 ițe, m. a lei	4,60
10) 12 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 4 ițe, m. a lei	5,—
11) 19,50 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 4 ițe, m. a lei	4,—
12) 5 m. pânză din inișor și borangic p. rochii în 4 ițe, m. a lei	3,50

(Sfârșitul în No. viitor).

Z. Georgescu.

Frumusețea este Podeaba Omeniei

DORITI să aveți un TEN ALB și FRUMOS?

Intrebuințați numai: CREMA, SAPUNUL și PUDRA ORIENTALA de ORȘOVA ale farmacistului Ignatz Freyler

Recunoscute ca cele mai igienice preparate fără substanțe vătămătoare cari fac să dispară

Pete, Piatruș, Coșulețe și Crăpături de Vânt conservând obrazul până la etatea cea mai înaintată
Este și ad vătărată **COMOARĂ** pentru **SEXUL FRUMOS**, se vinde cu:

Lei 1,20 Borc. de Cremă Orient. ; Lei 1,50 Săpunul Oriental și Lei 2 Cutia Pudră Orient.
Se află de vânzare în București la toate Drogheriile, Farmaciile și Princip. magazine

București: D-ra Albertina Polak, Clubul Comercial.
Bărlad: Leon M. Finchelmann
Bacău: S. Kellmann.
Căraș: Gr. Petrino, Marin R. Iliescu, D-tru C. Petrovici, Nicolae Marinescu.
Constanța: Let. I. Lascaridis.
Galafat: Iosif Rendek.
Căraș: Stănescu et Arghirescu, G. Popescu.
Călărași: Frații Iarchy, V. R. Bacarescu, G.G. Munteanu.
Cernăveșă: Mag. „La Târâncă”

Oralova: S. Lazăr Benvenisti, C. R. Iliescu, droguerie, A. M. Berger, Emanuel David, S. Benvenisti, Ioan N. Boeru, Ed. Kouteschweller, Frații Paraschiveacu.
Dorohol: M. L. Schulimsohn
Făcșani: S. Cohn, Frații Rosner.
Găldan: Gh. Nastasescu.
Galați: Toma Aburel, C. Teodorovici.
Giurgiu: S. A. Finți.
Huși: M. Brochmann.
Iași: Frații Braun, Str. Ștefan cel mare 53.

Pitești: Nae Popescu.
Ploiești: I. Nastasescu, librar. Farmacia V. Livovschi.
P.-Neamț: S. Stambler.
Râmnic: G. T. Mavrodineanu.
R.-Vâlcea: Gr. Petrino.
Slatina: Badea Florescu.
Sibotzia: Nicolae I. Deleanu.
Târgov. Barbu Călinescu.
T. Măgurele: Frații G. Lucațos, A. Gologan.
Tg.-Jiu: Ilie Șerbu, Benjamin Penchas.
Tg.-Ocna: Elias Michelsoo.

La T.-Severin numai la magazinele Iosaf Frisch

19—26

Inainte și după

INTREBUINȚAREA

CREMEI și PUDREI „FLORA”

Un obraz curat și frumos

se obține prin întrebuințarea cremei și pudrei „FLORA” preparate de Al. Iteanu, farmacist, furnizor al Curții Regale. Pudra „Flora” fără bismut, mărește efectele uimitoare ale cremei „Flora” Crema lei 1,50—Pudra „Flora” lei 2.—Săpun „Flora” lei 1,25.—Pomadă de păr „Flora” neîntrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului, lei 2,50, borcan mai mic lei 1,75

Capilogen „Flora” (apă de păr) sticla mare lei 3,25, mică 2,50.—Pastă de dinți „Bucol” lei 1.—Apă de gură „Bucol” lei 1,50.—Lapte de crin „Flora” pentru înfrumusețarea tenului lei 2.—Săpun de lapte de crin „Flora” lei 1,25. La nemulțumire se restituie imediat costul.

DE VÂNZARE LA DROGUERII ȘI FARMACII

Se caută depozitari în comunele rurale; a se adresa la depozitarul general L. Lindenberg. București, Str. Lipsani No. 51.

21—52

ATELIERELE SOCEC & Co., BUCUREȘTI